

การศึกษาความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยและความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์
ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฏุมวัย จากการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะ

ปริญญานิพนธ์
ของ
วราภรณ์ บุญสุข

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ

เมษายน 2546

ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยและความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์
ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัย จากการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะ

บทคัดย่อ
ของ
วราภรณ์ บุญสุข

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ

เมษายน 2546

๖ ๖๖๑๐

- 4 ก.ค. 2546

วรารณณ์ บุญสุข. (2546). *การศึกษาความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยและความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัย จากการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะ*. ปริญญาโท กศ.ม.(การศึกษาพิเศษ) . กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : ศาสตราจารย์ ดร. ผดุง อารยะวิญญู , ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ โพธิสาร.

การศึกษานี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยและความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัย จากการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะ โดยเปรียบเทียบความเข้าใจดังกล่าวในช่วงก่อนและหลังการสอน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับปฐมวัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนศึกษาพิเศษสุพรรณบุรี อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง จำนวน 8 คน จัดให้เด็กได้รับการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะเป็นระยะเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 30 นาที รวมทั้งสิ้น 25 ครั้ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แผนการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะและแบบทดสอบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ค่าดัชนีความแม่นยำเชิงเนื้อหา 0.67 – 1.00 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติการทดสอบ The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks Test

ผลการศึกษาพบว่า

1. ความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยหลังจากได้รับการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะอยู่ในระดับสูง

A STUDY ON THAI WORD MEANING AND LEARNING RETENTION
OF CHILDREN WITH HEARING IMPAIRMENT IN PRE – SCHOOL LEVEL
BY USING ART ACTIVITIES

AN ABSTRACT
BY
WARAPORN BOONSUK

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Special Education
at Srinakharinwirot University
April 2003

Waraporn Boonsuk.(2003). *A Study on thai word meaning and learning retention of children with hearing impairment in pre – school level by using art activities*. Master thesis, M.Ed. (Special Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Prof. Dr. Padoong Arrayavinyoo, Assist. Prof. Dr. Paitoon Pothisaan.

The purpose of this study was to investigate the efficiency of Thai word meaning and learning retention before and after using art activities

The sample consisted of eight hearing impaired preschool children at Suksa Piphat Suphanburi school in the second semester of the year 2002 by purposive sampling. The instrument for this research was Thai word meaning ability test. The research design was one group pretest-posttest design. The collected data were analyzed using The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks Test

The results were as follows

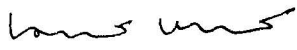
1. The Thai word meaning ability of hearing impaired preschool children increased significantly at .05 level after using art activities.
2. After 2 weeks learning, retention of children with hearing impaired in pre-school level by using art activities increased significantly at the .05

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การศึกษาความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยและความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์
ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัย จากการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะ

ของ
นางสาววรารภรณ์ บุญสุข

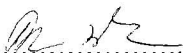
ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร หะวานนท์)
วันที่.....เดือน.....ปี.....พ.ศ. 2546

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....ประธาน
(ศาสตราจารย์ ดร. ผดุง อารยะวิญญู)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ โพธิ์สาร)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ศาสตราจารย์ ศรียา นิยมธรรม)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดารณี ศักดิ์ศิริผล)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาอย่างสูงในการให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เป็นอย่างดีจาก ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู ศาสตราจารย์ ศรียา นิยมธรรม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิสาร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดารณี ศักดิ์ศิริผล ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ เต็มสิริ เนาวรังสี อาจารย์สถาพร วิสามารถ อาจารย์สุทธากร วสุโกศล และอาจารย์ธนวดี ศุภกระกาญจน์ ที่ได้กรุณานำแนะและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์สถาพร วิสามารถ ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาพิเศษสุพรรณบุรี อาจารย์ประหยัด ทรงคำ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ และคณะครูอาจารย์โรงเรียนศึกษาพิเศษสุพรรณบุรี ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการทดลองเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการศึกษาพิเศษทุกท่านที่ได้กรุณาอบรมสั่งสอนให้ความรู้ ขอบคุณ อาจารย์วรรณวิมล เณรทรัพย์ อาจารย์ประพิมพ์พงศ์ วัฒนะรัตน์ อาจารย์จินดา อุ่นสอน อาจารย์ภาละวี สุทธิจันทร์ รุ่งพีและรุ่งน้องเอกการศึกษาพิเศษทุกท่านที่ให้กำลังใจด้วยดีตลอดระยะเวลาในการทำวิจัย

ขอขอบคุณ ร.ต.อ. มนุષ ศ เมฆขาว ที่ได้ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมาจึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่มีได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือสนับสนุนและเป็นกำลังใจจนทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาแก่คุณพ่อวินัย คุณแม่ถุงเงิน คุณพี่วิทยา บุญสุข และญาติพี่น้องทุกคน ที่ให้โอกาสทางการศึกษา อบรมเลี้ยงดู ให้ความรัก ความอบอุ่น ให้กำลังใจ และพระคุณของอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย ทั้งในอดีตและปัจจุบันจนทำให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์อันทรงคุณค่ายิ่ง

วราภรณ์ บุญสุข

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	3
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	4
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน....	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางภาษาและการพูด.....	13
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมศิลปะ.....	17
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคงทนในการเรียนรู้.....	25
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	28
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	28
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	28
วิธีดำเนินการทดลอง.....	31
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
คะแนนความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่อง	
ทางการได้ยินระดับปฐมวัยจากการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะ.....	36
การเปรียบเทียบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความ	
บกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยจากการสอนโดยการจัด	
กิจกรรมศิลปะ.....	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4(ต่อ) คะแนนความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่อง ทางการได้ยินระดับปฐมวัยจากการสอนโดยการจัดกิจกรรม ศิลปะหลังการสอนทันทีกับหลังการสอนเสร็จสิ้นแล้ว 2 สัปดาห์.....	38
คะแนนความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความ บกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยจากการสอนโดยการจัด กิจกรรมศิลปะ.....	39
5 สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	40
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	40
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	40
วิธีดำเนินการทดลอง.....	40
สรุปผล.....	41
อภิปรายผล.....	41
ข้อเสนอแนะ.....	42
บรรณานุกรม.....	43
ภาคผนวก.....	49
ภาคผนวก ก.....	50
ภาคผนวก ข.....	52
ภาคผนวก ค.....	55
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	92

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 คะแนนความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่อง ทางการได้ยินระดับปฐมวัยจากการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะ.....	36
2 การเปรียบเทียบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความ บกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยจากการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะ....	37
3 คะแนนความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่อง ทางการได้ยินระดับปฐมวัยจากการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะ หลังการสอนทันทีกับหลังการสอนเสร็จสิ้นแล้ว 2 สัปดาห์.....	38
4 คะแนนความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความ บกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยจากการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะ...	39
5 ตารางแสดงคะแนนที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อ แบบทดสอบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่อง ทางการได้ยินระดับปฐมวัยจากการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะ.....	53

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาเป็นเครื่องมือที่มนุษย์ใช้ในการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน ภาษาจึงมีความสำคัญมากในการดำรงชีวิต ซึ่งภาษาจะเป็นเครื่องสื่อความหมายที่ใช้แทนสิ่งของความคิด ความรู้สึก มนุษย์สามารถจดจำเรียบเรียงสิ่งที่รู้จักใหม่ได้ สามารถใช้สัญลักษณ์ทางสายตา การรับฟังเพื่อช่วยในการติดต่อกันได้และยังสามารถรวบรวมปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ มาแสดงออกทางภาษาเพื่อให้คนบรรลุสิ่งที่ปรารถนาได้ (ศรียา นิยมธรรม. 2519 : 105)

สลับ วีระบุตร (2521 : 1) กล่าวว่า มนุษย์ไม่ว่าชาติใดต้องมีภาษา ผู้ที่พูดไม่ได้ อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้หรือไม่ได้เรียนภาษา แม้แต่ภาษาท้องถิ่นของตนเองย่อมลำบากในการดำรงชีวิตเพราะไม่สามารถติดต่อกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพูดเป็นสิ่งจำเป็นของมนุษย์ เป็นการติดต่อระหว่างมนุษย์ในการแสดงความคิดเห็นของผู้พูดให้ผู้อื่น จะเห็นได้ว่าการพูดและภาษาพูดมีความสำคัญ มีประโยชน์มากในการดำรงชีวิต

มลิวัลย์ ธรรมแสง (2521 : 1) ได้กล่าวไว้ว่า ภาษาเป็นเครื่องช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างสะดวกสบายขึ้น เด็กปกติทุกคนเรียนรู้ภาษาจากการได้ยินและการฟังแต่ในกรณีของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน การเรียนรู้ภาษาจะมีปัญหามากกว่าเด็กปกติด้านการรับฟังภาษา เด็กไม่สามารถจะรับฟังภาษาได้เช่นปกติ เนื่องจากสูญเสียการได้ยิน

เด็กปกติจะเรียนรู้ทางด้านภาษาโดยอาศัยประสาทสัมผัสทางการฟังเป็นส่วนใหญ่ แต่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไม่สามารถจะใช้ประสาทสัมผัสทางด้านนี้ได้ เนื่องจากการสูญเสียการได้ยิน ดังนั้นการเรียนรู้จึงต้องอาศัยประสาทสัมผัสทุกด้าน ได้แก่ การฟัง ซึ่งเด็กจะต้องสวมเครื่องช่วยฟัง ทางสายตา ทางการสัมผัสภายนอก ทางการสัมผัสภายใน เด็กจะต้องได้รับการฝึกฟังให้ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 4 ด้าน นี่เป็นอย่างดี เพื่อให้เด็กมีโอกาสรับรู้ทางด้านภาษาให้มากที่สุด (ผดุง อารยะวิญญู. 2529 : 3)

การพัฒนาประสาทการรับรู้ที่เหลืออยู่ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะการรับรู้จำเป็นต้องเรียนรู้ได้มาเองโดยอัตโนมัติ นักการศึกษาพัฒนาการของเด็ก ได้แก่ เพียเจต์ (Piaget) และกิเซลล์ (Gesell) ได้ตั้งข้อสังเกตว่า ทารกเรียนรู้โดยแบ่งพิจารณาส่วนย่อยก่อนเสมอ โดยใช้สายตาจับจ้องที่ละส่วนนาน ๆ มิใช่ดูเพียงผิวเผิน ครั้งต่อมาจึงผสมผสานส่วนย่อยจนกลายเป็นความหมายของส่วนรวม ซึ่งเป็นการพัฒนาการรับรู้จะต้องเรียนรู้ด้วยตัวเอง (ประมวญ คิตตินันท์. 2532 : 276 – 277) ดังนั้น การพัฒนาประสาทการรับรู้ที่เหลืออยู่ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยเฉพาะการรับรู้ทางสายตาจึงสามารถนำกิจกรรมการสอนในรูปแบบต่าง ๆ มาช่วยให้การรับรู้ที่เหลืออยู่ดีขึ้นไปด้วย

ลักษณะของการเรียนภาษาเป็นการฝึกทักษะ การได้รับการฝึกจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและมีความสามารถในการสื่อสารได้ การที่เด็กนำคำไปใช้ได้ถูกต้องเนื่องจากเด็กจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของคำและคำศัพท์เป็นพื้นฐาน นอกจากนี้เด็กจะเรียนรู้คำที่มีประโยชน์ต่อตัวเองและสามารถเข้าใจได้ก่อน คือ คำที่เป็นรูปธรรม เช่น ของจริง รูปภาพ ซึ่งจะกระตุ้นให้เด็กจดจำคำได้อย่างแม่นยำและคงทน ในทำนองเดียวกับผู้ใหญ่ที่เรียนภาษา ต่างประเทศก็ต้องเรียนรู้คำศัพท์มากพอควรจึงจะจับความได้ อาจเข้าใจภาษาไปแล้วจึงพูดได้ เด็กเรียนรู้ความหมายของคำจากประสบการณ์ ทำทาง การแสดงออกถึงความรู้สึกของเสียงพูด (ศรียา นิยมธรรม และประภัสร์ นิยมธรรม, 2519 : 7) การเรียนรู้คำศัพท์และความหมายของคำระหว่างเสียงกับสิ่งของทำให้เกิดความเข้าใจในคำต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น

ในการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ภาษาและคำศัพท์ต่าง ๆ จะมีรูปแบบและเทคนิคการจัดกิจกรรมหลายรูปแบบ เทคนิคอย่างหนึ่งที่ใช้ในการพัฒนาทางภาษาและใช้เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี คือ กิจกรรมศิลปะ เพราะเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสนใจ ความสามารถและสอดคล้องกับหลักพัฒนาการของเด็กเป็นอย่างดี ทั้งยังช่วยให้กล้ามเนื้อและตาสัมพันธ์กัน ช่วยผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์ ทั้งความคิดและการกระทำ ซึ่งสามารถถ่ายทอดมาเป็นผลงานศิลปะ และยังสามารถนำไปสู่การเรียนรู้เขียนอ่านอย่างสร้างสรรค์ต่อไป (พรมารินทร์ สุทนต์จิตตะ, 2529 : 24)

ศิลปะยังมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริม ให้มนุษย์มีพัฒนาการทางด้านต่าง ๆ ดีขึ้นไม่ว่าจะทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ซึ่งผลงานศิลปะเป็นเพียงสะพานที่พาดไปสู่ลักษณะนิสัยที่ต้องการ (วิรุณ ตั้งเจริญ, 2526 : 28) ด้วยเหตุที่ศิลปะมีคุณค่าในแง่ของการบำบัดและส่งเสริมการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของเด็ก หากได้มีการนำศิลปะบูรณาการเข้ากับการสอนวิชาสามัญของเด็กที่มีความบกพร่องแล้วจะสามารถสนองตอบและเสริมการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ที่บกพร่องของเด็กให้ดีขึ้น เพราะศิลปะจะเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้ฝึกการแสดงออกตามความนึกคิดของเด็กและแก้ปัญหาด้วยตัวเด็กเอง การที่เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมศิลปะจะทำให้ลืมความบกพร่องของตนเอง เพราะเหตุว่ากิจกรรมศิลปะสามารถส่งเสริมความคิดจินตนาการต่าง ๆ ของเด็กที่มีความบกพร่องได้อีก ทั้งศิลปะยังช่วยฝึกทักษะการรับรู้และความสัมพันธ์ของและตาของเด็ก (Arnhein, 1983 : 9 – 11)

จากที่กล่าวข้างต้น จะเห็นว่าการจัดกิจกรรมศิลปะ มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของเด็กเป็นอย่างมาก ดังนั้นในการวิจัยโดยจัดการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยแก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยจะทำให้ทราบว่า ผลของการจัดกิจกรรมศิลปะที่มีต่อ ความเข้าใจความหมายของคำศัพท์และความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับ ปฐมวัย จากการสอนคำศัพท์โดยการจัดกิจกรรมศิลปะ
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับปฐมวัย ก่อนและหลังการสอนคำศัพท์โดยการจัดกิจกรรมศิลปะ
3. เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับปฐมวัย ที่ได้รับการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะ

ความสำคัญของการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครู ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการสอนอันเป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยและวิชาต่าง ๆ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีระดับการได้ยินตั้งแต่ 26 เดซิเบล ขึ้นไป กำลังศึกษาในระดับปฐมวัย โรงเรียนศึกษาพิเศษ สุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีระดับสติปัญญาในเกณฑ์ปกติ และไม่มีคามพิการอื่น ๆ แทรกซ้อน

กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีระดับการได้ยินตั้งแต่ 26 เดซิเบลขึ้นไป โดยคำนวณจากค่าเฉลี่ยซึ่งได้จากการวัดการได้ยิน โดยใช้เสียงบริสุทธิ์ (Pure Tone) ณ ความถี่ 500, 1,000 และ 2,000 เฮิรตซ์ต่อวินาที เป็นเด็กที่มีระดับสติปัญญาปกติและไม่มีคามพิการอื่น ๆ แทรกซ้อน กำลังศึกษาในระดับปฐมวัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ในโรงเรียนศึกษาพิเศษสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีทั้งหมด 10 คน เลือกโดยใช้วิธีเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 8 คน ที่มาเรียนอย่างสม่ำเสมอ

การจัดกิจกรรมศิลปะ หมายถึง การนำกิจกรรมศิลปะมาช่วยส่งเสริมความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยและความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัย ซึ่งได้จัดกิจกรรมศิลปะ 5 สาขาใหญ่ ๆ คือ

1. กิจกรรมวาดเส้น
2. กิจกรรมระบายสี
3. กิจกรรมการพิมพ์
4. กิจกรรมประดิษฏกรรม
5. กิจกรรมประดิษฏ์ตกแต่ง

จัดกิจกรรมศิลปะจะจัดให้สอดคล้องกับคำศัพท์ภาษาไทยที่ใช้ในการจัดกิจกรรมศิลปะเป็นคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อสี ชื่อสัตว์ ชื่อเครื่องแต่งกาย ชื่อผลไม้ และชื่ออุปกรณ์การเรียน ใช้เวลาในการทดลอง 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน จัดกิจกรรมวันละ 30 นาที รวมทั้งสิ้น 25 ครั้ง

ตัวแปรที่ศึกษา คือ

1. ความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย
2. ความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทย

นิยามคำศัพท์เฉพาะ

1. ความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย หมายถึง การที่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัย สามารถระบุความหมายของคำศัพท์ภาษาไทยที่เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อสี ชื่อสัตว์ ชื่อเครื่องแต่งกาย ชื่อผลไม้ และชื่ออุปกรณ์การเรียน ได้ถูกต้อง โดยการชี้ หยิบ ทำภาษามือ หรือปฏิบัติตามคำสั่ง ซึ่งสามารถวัดได้ด้วยแบบทดสอบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยที่มี 3 ตัวเลือก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทย หมายถึง การที่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินยังคงสามารถ ชี้ หยิบ ทำภาษามือหรือปฏิบัติตามคำสั่งต่าง ๆ ซึ่งเด็กเคยมีประสบการณ์การรับรู้มาแล้วภายหลังการสอนคำศัพท์โดยใช้กิจกรรมศิลปะเสร็จสิ้นแล้ว 2 สัปดาห์

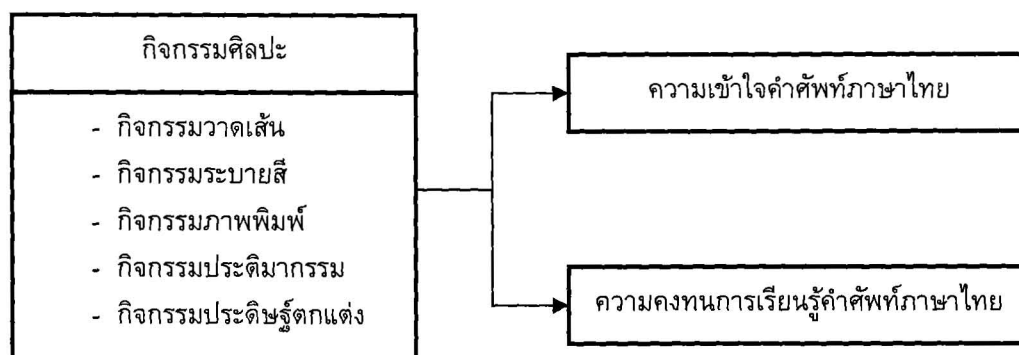
เกณฑ์ในการพิจารณาความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทย

คะแนนที่เปลี่ยนแปลงลดลงร้อยละ 0 – 33 หมายถึง มีความคงทนการเรียนรู้ระดับสูง

คะแนนที่เปลี่ยนแปลงลดลงร้อยละ 34 – 67 หมายถึง มีความคงทนการเรียนรู้ระดับปานกลาง

คะแนนที่เปลี่ยนแปลงลดลงร้อยละ 68 – 100 หมายถึง มีความคงทนการเรียนรู้ระดับต่ำ

กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับปฐมวัย หลังได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมศิลปะสูงขึ้น
2. ความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับปฐมวัยอยู่ในระดับสูง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยเรียบเรียงตามหัวข้อ ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
 - 1.1 ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
 - 1.2 ระดับของความบกพร่องทางการได้ยิน
 - 1.3 พัฒนาการทางภาษาและการพูดของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
 - 1.4 ความแตกต่างของพัฒนาการทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
 - 1.5 การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับภาษา
 - 2.1 ความหมายของภาษาและการพูด
 - 2.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางภาษาและการพูด
 - 2.3 พัฒนาการทางการพูด
 - 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวกับความสามารถทางภาษาและการพูด
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมศิลปะ
 - 3.1 ความหมายของกิจกรรมศิลปะ
 - 3.2 ความสำคัญและประโยชน์ของกิจกรรมศิลปะ
 - 3.3 จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรม
 - 3.4 การจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย
 - 3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมศิลปะ
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคงทนในการเรียนรู้
 - 4.1 ความหมายของความคงทนการเรียนรู้
 - 4.2 สถานการณ์ที่ช่วยให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

1. ความหมายของความบกพร่องทางการได้ยิน

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยินเนื่องจากประสาทหูพิการ ทำให้ไม่สามารถรับฟังได้ชัดเจน หรือรับฟังไม่ได้เลย ซึ่งมีหลักพิจารณาแบ่งความบกพร่องทางการได้ยิน ออกได้เป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 2 ประเภท คือ

1.1 หูตึง หมายถึง การได้ยินของหูซึ่งทำการตรวจวัดการได้ยินโดยใช้เสียงบริสุทธิ์ได้ค่าเฉลี่ยความถี่ 500, 1,000 และ 2,000 เฮิรตซ์ ในหูข้างที่ดีกว่าเป็นค่าเกิน 25 เดซิเบล แต่ ไม่เกิน 90 เดซิเบล

1.2 หูหนวก หมายถึง การได้ยินของหูซึ่งมีการสูญเสียการได้ยินอย่างรุนแรงเมื่อทำการวัดการได้ยินด้วยเสียงบริสุทธิ์ได้ค่าเฉลี่ยที่ 500, 1,000 และ 2,000 เฮิรตซ์ มากกว่า 90 เดซิเบล

ประจิตต์ อภินันท์รักต์ และ มลิวลย์ ธรรมแสง (2529 : 6) ได้เสนอความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (หูหนวก) ว่า หมายถึง เด็กที่มีสมรรถภาพการได้ยิน เมื่อทำการวัดการได้ยินด้วยเสียงบริสุทธิ์ เป็นเดซิเบล ณ ความถี่ 500, 1000 และ 2000 เฮิรตซ์ ได้ค่าเฉลี่ยการได้ยินของหูแต่ละข้างเกินกว่า 90 เดซิเบล อันเป็นมาตรฐานระหว่างชาติ (ISO. 1964)

ฮักกินส์ (สุรินทราภรณ์ อนันต์มพงศ์. 2533 : 10 ; อ้างอิงจาก Hudgins. n.d.) ได้เสนอความหมายของคนหูหนวกไว้ว่า คนหูหนวก หมายถึง คนที่มีความบกพร่องเกี่ยวกับการได้ยิน เนื่องจากอวัยวะที่ใช้สำหรับฟังเสียงเสียไปบางส่วนหรือเสียไปจนหมด

ผดุง อารยะวิญญู (2542 : 11 ; อ้างอิงจาก Moores, 1987) กล่าวว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีความหมายรวมถึง เด็กหูตึงและหูหนวกดังนั้นนักการศึกษาจึงได้เสนอความหมายเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินว่า หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยิน ซึ่งอาจจะเป็นเด็กหูตึงหรือหูหนวกก็ได้

เด็กหูหนวก หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบล ขึ้นไปวัดด้วยเสียงบริสุทธิ์ ณ ความถี่ 100, 1,000 และ 2,000 เฮิรตซ์ ในหูข้างที่ดีกว่า เด็กไม่สามารถใช้การได้ยินให้เป็นประโยชน์เต็มประสิทธิภาพในการฟัง อาจเป็นผู้ที่สูญเสียการได้ยินมาแต่กำเนิดหรือเป็นการสูญเสียการได้ยินภายหลังก็ตาม

เด็กหูตึง หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยิน ระหว่าง 26 ถึง 89 เดซิเบล ในหูข้างที่ดีกว่าวัดโดยใช้เสียงบริสุทธิ์ ณ ความถี่ 500, 1,000 และ 2,000 เฮิรตซ์ เป็นเด็กที่สูญเสียการได้ยินเล็กน้อยไปจนถึงสูญเสียการได้ยินขั้นรุนแรง

จากความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินพอสรุปได้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง เด็กที่มีการสูญเสียการได้ยิน ตั้งแต่ 25 เดซิเบล แต่ไม่ถึง 90 เดซิเบล เรียกว่า เด็กหูตึง และเด็กที่มีการสูญเสียการได้ยินตั้งแต่ 90 เดซิเบล ขึ้นไป

เรียกว่า เด็กหูหนวก สามารถใช้เครื่องช่วยฟังในการรับฟังให้ใกล้เคียงกับคนปกติได้ระดับหนึ่ง และผลจากการสูญเสียการได้ยิน ทำให้มีผลต่อพัฒนาการทางภาษา ทำให้การเรียนรู้ภาษา การเข้าใจล่าช้ากว่าปกติ

2. ระดับของความบกพร่องทางการได้ยิน

ระดับของการสูญเสียการได้ยินตามจุดมุ่งหมายทางการศึกษาจะแบ่งได้เป็น 4 ระดับ

ระดับที่ 1 สูญเสียการได้ยินระหว่าง 35 ถึง 54 เดซิเบล เด็กสูญเสียการได้ยินช่วงนี้ มักไม่ต้องการการศึกษาพิเศษ แต่ต้องการความช่วยเหลือในการสวมใส่เครื่องช่วยฟัง

ระดับที่ 2 สูญเสียการได้ยินระหว่าง 55 ถึง 69 เดซิเบล เด็กสูญเสียการได้ยินช่วงนี้ ต้องการการศึกษาพิเศษบ้าง ต้องการความช่วยเหลือด้านสวมใส่เครื่องช่วยฟัง การฝึกพูดด้าน ภาษา และการแก้ไขการพูด

ระดับที่ 3 สูญเสียการได้ยินระหว่าง 70 ถึง 89 เดซิเบล เด็กสูญเสียการได้ยินช่วงนี้ ต้องการการศึกษาพิเศษ ต้องการความช่วยเหลือในด้านการได้ยิน การพูด ภาษา การแก้ไข การพูด และบริการพิเศษทางด้านการศึกษา

ระดับที่ 4 สูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบลหรือมากกว่า เด็กสูญเสียการได้ยินในระดับนี้ ต้องการความช่วยเหลือ และบริการพิเศษทางการศึกษา เช่นเดียวกับเด็กในระยะที่ 3 (ผดุง อารยะวิญญู, 2533 : 12 – 13)

การจัดระดับการสูญเสียการได้ยินทางการแพทย์มักแตกต่างไปจากการจัดระดับการสูญเสียการได้ยินทางการศึกษา เดวิสและซิลเวอร์แมน (Davis and Silveman) กล่าวว่าใน วงการแพทย์โดยทั่วไป จัดระดับการสูญเสียการได้ยินได้ 6 ระดับ ดังนี้

1. การได้ยินปกติ 0 – 25 เดซิเบล
2. สูญเสียการได้ยินเล็กน้อย 26 – 40 เดซิเบล
3. สูญเสียการได้ยินปานกลาง 41 – 55 เดซิเบล
4. สูญเสียการได้ยินค่อนข้างมาก 56 – 70 เดซิเบล
5. สูญเสียการได้ยินมาก 71 – 90 เดซิเบล
6. สูญเสียการได้ยินมากอย่างยิ่ง 91 เดซิเบล หรือมากกว่า

ผู้ที่สูญเสียการได้ยินในระดับ 1 – 5 เรียกว่า คนหูตึง ผู้ที่สูญเสียการได้ยิน ในระดับ 6 เรียกว่า คนหูหนวก จำนวนเดซิเบลที่กำหนดไว้นี้เป็นค่าเฉลี่ยในหูข้างที่ดีกว่า (ผดุง อารยะวิญญู, 2542 : 13 ; อ้างอิงจาก Davis and Silveman, 1970)

มาทิก (Maatig, 1986 : 75) ได้แบ่งระดับการสูญเสียการได้ยินทางการแพทย์ ออกเป็น 6 ระดับ ดังนี้

10 – 15 เดซิเบล	การได้ยินปกติ
16 – 25 เดซิเบล	สูญเสียการได้ยินระดับน้อยมาก
26 – 40 เดซิเบล	สูญเสียการได้ยินระดับน้อย
41 – 65 เดซิเบล	สูญเสียการได้ยินระดับปานกลาง
66 – 95 เดซิเบล	สูญเสียการได้ยินระดับรุนแรง

3. พัฒนาการทางภาษาและการพูดของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีลักษณะพัฒนาการทางภาษาและการพูดและภาษา ซึ่ง ชูชีพ อ่อนโคสูง (2527 : 76) ได้กล่าวไว้สอดคล้องกับ ศรียา นิยมธรรม (2523 : 56) ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไม่ว่าระดับใด จะพบว่ามีปัญหาความสามารถทางภาษาควบคู่ไปด้วย ถ้าเด็กหูหนวกมาแต่กำเนิดก็ยังมีปัญหาเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาและการพูดมากขึ้น เนื่องจากเด็กไม่ได้ยินเสียงที่ตนเองเปล่งออกมาทำให้ขาดข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) และไม่ได้ยินคำพูดที่เป็นแบบอย่างที่ถูกต้องจากผู้ใหญ่ ซึ่งอาจจัดแบ่งลักษณะพัฒนาการทางภาษาและการพูดและภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ตามระดับอายุ ดังที่ ศรียา นิยมธรรม (2523 : 61 – 65) ได้สรุปไว้ดังนี้

1. ระยะแรกมีการเล่นเสียงระยะเดียวกับเด็กปกติ แต่จะลดลงน้อยลงและจะหยุดเมื่ออายุประมาณ 4 – 6 เดือน
2. อายุประมาณ 6 เดือนขึ้นไป มีการเลียนเสียงบ้างหรือแทบไม่มีการเลียนเสียงเลย เด็กจะใช้วิธีเรียกร้องความสนใจจากผู้ใหญ่ด้วยการร้องไห้เป็นส่วนใหญ่
3. อายุประมาณ 1 ปี สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับรุนแรงหรือหนวก ยังไม่สามารถพูดคำที่มีความหมายได้
4. อายุประมาณ 2 ปี ใช้ท่าทางติดต่อกับบุคคลอื่น ๆ เป็นส่วนใหญ่ การเลียนแบบภาษาไม่มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นจนปรากฏชัด แต่ใช้สัญลักษณ์และการอ่านริมฝีปากตลอดจนการใช้ท่าทางเพื่อความเข้าใจ
5. อายุ 2 – 4 ปี เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะเริ่มเข้าใจภาษาโดยอาศัยการอ่านริมฝีปากและสีหน้าท่าทาง เด็กหูตึงอาจจะพูดได้เล็กน้อย ต้องอาศัยเครื่องช่วยฟังและการฝึกที่ดี
6. อายุ 5 ปี เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ยังไม่สามารถพูดระดับประโยคที่ถูกต้องได้เอง ในขณะที่เด็กปกติมีพัฒนาการทางภาษาเกือบสมบูรณ์
7. อายุ 6 ปี เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะรู้คำศัพท์ที่เกี่ยวกับการแสดงออกประมาณ 2,000 คำ เป็นอย่างมาก และรู้คำศัพท์เกี่ยวกับการรับรู้ทางภาษา ประมาณ 6,000 คำ สำหรับเด็กที่สูญเสียการได้ยินหลัง 3 ขวบไปแล้ว จะมีคำศัพท์ด้านการรับรู้ภาษาประมาณ 10,000 คำ

8. อายุ 7 ปี เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินยังไม่เข้าใจเรื่องเกี่ยวกับนามธรรม จะรู้จักความหมายของคำเพียงที่ได้รับการฝึกเท่านั้น

9. อายุ 8 ปี การใช้คำมีอัตราส่วนเทียบกันระหว่าง เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินกับเด็กปกติ ซึ่งดัดแปลงมาจาก ศรียา นิยมธรรม (บังอร ตันปาน. 2535 : 45 : อ้างจาก ศรียา นิยมธรรม. 2523 : 65) ดังนี้ คือ

อัตราการใช้คำ (ร้อยละ)	เด็กปกติ	เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
1. คำนาม	48	28
2. คำกริยา	23	12
3. คำนำหน้านามและคุณศัพท์	14	2
4. คำสรรพนาม	11	1
5. คำบุพบท	7	0
6. คำคุณศัพท์	4	0
7. คำกริยาวิเศษณ์และคำเชื่อมประโยค	1	0

จึงอาจกล่าวได้ว่า ลักษณะพัฒนาการทางการพูดและภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในระยะเริ่มแรกมีลักษณะเดียวกับเด็กปกติ มีความแตกต่างและเริ่มสังเกตได้ชัดเมื่ออายุประมาณ 6 เดือน และจะมีความแตกต่างขึ้นเรื่อย ๆ เป็นลำดับมาจนอายุ 8 ขวบ ซึ่งเป็นเด็กระดับอายุที่เด็กปกติมีความสมบูรณ์ทางภาษาเต็มที แต่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะได้ระดับความบกพร่องและความสามารถในการฝึกฝนของแต่ละบุคคล

4. ความแตกต่างของการพัฒนาการทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

เปรียบเทียบความแตกต่างของการพัฒนาการทางภาษาระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (ศรียา นิยมธรรม. 2523 : 66) ดังนี้

เด็กปกติ	เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
การใช้สัญลักษณ์แทนคำพูด ↑ การใช้ภาษาโดยอาศัย สายตาการเขียน ↑ การรับรู้โดยอาศัยสายตาการอ่าน ↑ การใช้ภาษาโดยอาศัยการฟัง ↑ การพูด ↑ การรับรู้ภาษาโดยอาศัยการฟัง ↑ การเข้าใจคนอื่นพูด ↑ การมีภาษาอยู่ภายใน ↑ การใช้สัญลักษณ์ทางการฟังและประสบการณ์ ↑ ประสบการณ์	พฤติกรรมที่ใช้สัญลักษณ์ทางภาษาพูด ↑ การแสดงออกทางภาษา โดยอาศัยสายตาการเขียน ↑ การรับรู้ภาษาโดยใช้สายตาการอ่าน ↑ การแสดงออกทางภาษาโดยใช้ประสาทสัมผัส ↑ การพูด ↑ การรับรู้ทางภาษาโดยใช้สายตา ↑ การอ่านภาษาพูด ↑ สัญลักษณ์ทางสายตา – ประสบการณ์ ↑ ประสบการณ์

5. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ในการจัดการศึกษาให้กับคนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้น มลิวัลย์ ธรรมแสง (2521 : 1 – 4) ได้กล่าวว่า จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลายประการ ทั้งตัวเด็กเอง บิดา มารดา ผู้ปกครอง และโรงเรียนหรือสถานให้บริการการศึกษาแก่คนเหล่านี้

องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กเอง ได้แก่

1. ระดับความพิการ หรือเด็กที่สูญเสียการได้ยินมากน้อยเพียงใด

2. อายุของเด็กเมื่อเริ่มสูญเสียการได้ยิน ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพิจารณา ร่วมกับระดับ และประเภทของความพิการของหู ตลอดจนความสามารถในการใช้ภาษาพูดของเด็กที่หูพิการนั้น เช่น เด็กที่สูญเสียการได้ยินมาแต่กำเนิด ก็ย่อมไม่สามารถใช้ภาษาพูดหรือพูดไม่ ถูกต้องชัดเจน เพราะไม่เคยได้ยินเสียงและไม่มีทักษะในการพูดมาก่อน เพราะฉะนั้นในการสอนซึ่งจำเป็นต้องใช้วิธีเริ่มพัฒนาทางการใช้ภาษา อันประกอบด้วย การฟัง การฝึกพูดออกเสียง เป็นสำคัญ (สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. 2529 : 22) ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมักแยกเด็กหูตึงออกจากเด็กหูหนวก ทั้งนี้ เพราะเด็ก หูหนวกจะฟังอะไรไม่ได้ยินการเรียนการสอนจะมีลักษณะที่พิเศษกว่าเด็กหูตึง มีการสื่อสารภาษาโดยการอ่านริมฝีปากผู้พูดหรือท่าทางของผู้พูด ส่วนเด็กหูหนวกจะสื่อสารภาษาโดยใช้ท่าทาง ใช้ภาษามือและอ่านริมฝีปากผู้พูด หรือที่เรียกว่า ระบบรวม (Total Communication)

การจัดชั้นเรียนให้แก่เด็กไม่ควรยึดอายุเป็นหลัก แต่ควรยึดความสามารถเป็นหลัก โดยเฉพาะความสามารถทางภาษา ความสามารถในการสื่อสาร เด็กที่อยู่ในวัยอนุบาล ควรได้รับการเตรียมความพร้อมและการฝึกฟัง (ผดุง อารยะวิญญู. 2533 : 22 – 33) ซึ่งมีความเห็นสอดคล้องกับ ราตี ทองสวัสดิ์ ที่กล่าวว่า การช่วยเหลือเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องให้มีความพร้อมที่จะเรียนในระดับประถมศึกษาเป็นสิ่งที่จำเป็นและการจัดประสบการณ์แก่เด็กปฐมวัยไม่ว่าในรูปแบบใดจะมีพื้นฐานเหมือนกับที่จัดให้เด็กปกติ กล่าวคือ มุ่งพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย ทางอารมณ์ สังคม และสติปัญญา กิจกรรมที่จัดให้ส่วนใหญ่คล้ายกัน ยกเว้น บางกิจกรรมซึ่งเด็กที่มีความบกพร่องไม่อาจทำได้จะต้องปรับเปลี่ยนเป็นอย่างอื่นหรือมีกิจกรรมเสริมให้แก่เด็กด้วยเช่นเด็กไม่สามารถได้ยินได้ชัดเจน ต้องฝึกการฟังการใช้ภาษามือ เป็นต้น (ราตี ทองสวัสดิ์. 2531 : 109 – 114)

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ควรคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น ความพร้อมของนักเรียน ระดับความพิการ และการจัดชั้นเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับลักษณะของความบกพร่องทางการได้ยินของเด็กและคำนึงถึงความสามารถที่แตกต่างกันของเด็กด้วย พร้อมทั้งให้ความสำคัญในการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ทุกด้าน เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม

และสติปัญญา ทำให้เกิดการเรียนรู้ สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ ตลอดจนสามารถอยู่ร่วมในสังคมได้ดีเช่นเดียวกับเด็กปกติ

จากการเปรียบเทียบลำดับขั้นการพัฒนาการทางภาษาของเด็กปกติกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน บังอร ต้นปาน (2535 : 48) ได้กล่าวว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีลำดับขั้นแบบเดียวกับเด็กปกติ คือ มีประสบการณ์เป็นพื้นฐาน และมีการนำเอาประสบการณ์นั้นมาช่วยในการเรียนรู้คำต่าง ๆ ดังนั้นพื้นฐานในการเรียนรู้ภาษาจึงเริ่มตั้งแต่วัยทารก ซึ่งจำเป็นมากสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในการที่จะได้รับประสบการณ์เช่นเด็กปกติทั่วไป เพราะภาษาจะไม่อาจสื่อความหมายได้ ถ้าผู้ส่งและผู้รับไม่สามารถติดต่อกันได้ แต่ถ้าหากจะพูดกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คำพูดที่เป็นรูปธรรม มีรูปหรือของจริงมาให้เห็นในขณะที่พูด เด็กจะไม่มีปัญหามากนัก แต่ปัญหาจะเพิ่มขึ้นเมื่อต้องเรียนรู้คำศัพท์เป็นนามธรรม ซึ่งเป็นคำที่ไม่สามารถสัมผัสหรือเห็นได้ จึงยากที่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะเรียนรู้ได้เช่นเด็กปกติ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางภาษาและการพูด

1. ความหมายของภาษา

ภาษา คือ รหัสซึ่งเราเรียนรู้ที่จะใช้สื่อสาร ความคิด และแสดงความต้องการของมนุษย์ การอ่าน การเขียน ภาษาท่าทาง และการพูดล้วนแต่เป็นรูปแบบของภาษาทั้งสิ้น (American Speech – Language – Hearing Association) ภาษาและภาษาพูด มีความหมายอย่างเดียวกัน หมายถึง ภาษาที่ใช้พูดเพื่อการติดต่อสื่อความหมายในชุมชนหนึ่ง ๆ มีสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความคิด และความเข้าใจในลักษณะของการติดต่อนั้น (ศรียา นิยมธรรม และ

นิยมธรรม. 2519 : 1)

ภาษา หมายถึง เสียงหรือกิริยาอาการที่สามารถสื่อความเข้าใจกันได้ ภาษามีองค์ประกอบสำคัญ คือ คำ ประโยค รูปแบบทางไวยากรณ์ และการสื่อความหมาย (Semantic) (พื่อน เปรมพันธุ์. 2542 : 1)

ภาษา เป็นเครื่องมือที่ใช้ติดต่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ มนุษย์รู้จักแปลงเสียงออกมาให้มีความหมาย ซึ่งเรียกว่า ภาษาพูด เพื่อใช้ติดต่อและถ่ายทอดความคิด ความรู้ และการให้ความร่วมมือกัน ทำให้สังคมมีความเป็นระเบียบ และง่ายต่อการปกครอง (ณรงค์ มั่นเศรษฐวิทย์. 2540 : 1)

สรุปได้ว่า ภาษาและการพูด หมายถึง สื่อหรือเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อ หรือถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดหรือความต้องการระหว่างมนุษย์ในสังคมให้มีความเข้าใจและปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมเพื่อมนุษย์สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. ทฤษฎีพัฒนาการทางภาษา

ศรียา – ประภัสร์ นิยมธรรม (2541 : 25 – 30) ได้สรุปทฤษฎีพัฒนาการทางด้านภาษาดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีความพึงพอใจแห่งตน (The Austisum Theory หรือ Autistic Theory)

ทฤษฎีนี้ถือว่าการเรียนรู้การพูดของเด็กเกิดจากการเลียนเสียงอันเนื่องมาจากความพึงพอใจที่จะได้ทำเช่นนั้น โมว์เวอร์ (Mowrer) เชื่อว่าความสามารถในการฟังและความเพิลิตเพลินจากการได้ยินเสียงผู้อื่นและเสียงตัวเอง เป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อพัฒนาการทางภาษา

2. ทฤษฎีการเลียนแบบ (The Imitation Theory)

เลวิส (Lewis) เชื่อว่า พัฒนาการทางภาษาพูดนั้นเกิดขึ้นหลายทางโดยอาศัยการเลียนแบบ ซึ่งอาจเกิดได้จากการมองเห็นหรือการได้ยินเสียง

3. ทฤษฎีเสริมกำลังใจ (Reinforcement Theory)

ทฤษฎีนี้อาศัยจากหลักของทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งถือว่าพฤติกรรมทั้งหลายถูกสร้างขึ้นโดยอาศัยการวางเงื่อนไข ไรน์โกลด์ (Rheingold) และคณะพบว่า เด็กจะพูดมากขึ้นเมื่อให้รางวัลหรือเสริมกำลังใจ

4. ทฤษฎีการรับรู้ (Motor Theory of Perception)

ลิเบอร์แมน (Liberman) ตั้งสมมติฐานไว้ว่า การรับรู้ทางการฟังขึ้นอยู่กับการแปลงเสียงจึงเห็นได้ว่า เด็กมักจ้องหน้าเวลาเราพูดด้วยท่าทางเดียวกับเด็กหูตึงการทำเช่นนั้นอาจเป็นเพราะเด็กฟัง พูดซ้ำด้วยตนเองหรือหัดแปลงเสียงโดยอาศัยการอ่านริมฝีปากแล้วจึงเรียนรู้คำ

5. ทฤษฎีสภาวะติดตัวมาแต่กำเนิด (Innateness Theory)

ชอมสกี (Chomsky) อธิบายว่า เด็กทุกคนเกิดมาพร้อมกับเครื่องมือในการเรียนรู้ภาษา (Language Acquisition Device) ซึ่งเรียกว่า แอล เอ ดี (L.A.D.) เครื่องมือนี้จะเป็นฝ่ายรับข้อมูลทางภาษาซึ่งมาจากประโยคต่าง ๆ เด็กจะเกิดการเรียนรู้กฎต่าง ๆ ทางไวยากรณ์ กฎทางไวยากรณ์ต่าง ๆ คือ ความรู้ในภาษา (Competence)

6. ทฤษฎีความสัมพันธ์ (Interaction Theory)

นักสังคมวิทยาภาษาศาสตร์ และนักจิตวิทยาภาษาศาสตร์ กลุ่มหนึ่งเสนอขึ้นโดยกล่าวว่า คนเราเกิดมานั้นจะต้องมีบางสิ่งบางอย่างติดตัวมาทำให้คนผิดไปจากสัตว์อื่น ๆ แต่ไม่ใช่ แอล เอ ดี สิ่งนั้น คือ ความสามารถในการเรียนภาษา (Language Capacity) และความรู้เกี่ยวกับโลก (Cognitive Knowledges)

7. ทฤษฎีความบังเอิญจากการเล่นเสียง (Babble Luck)

ธอร์นไคค์ (Edward L. Thorndike) อธิบายว่า เมื่อเด็กกำลังเล่นเสียงอยู่นั้นเพิ่ญมีบางเสียงไปคล้ายกับเสียงที่มีความหมายในภาษาพูดของพ่อแม่ พ่อแม่จึงให้รางวัลในทันทีด้วยวิธีนี้เด็กจะมีพัฒนาการทางภาษาไปเรื่อย

8. ทฤษฎีชีววิทยา (Biological Theory)

อีริก เลนเนเบอร์ก (Eric Lenneberg) เชื่อว่าพัฒนาการทางภาษานั้นมีพื้นฐานทางชีววิทยาเป็นสำคัญ กระบวนการที่คนพูดได้ก็เกิดจากการที่คนสามารถถ่ายทอดภาษากันได้

9. ทฤษฎีการให้รางวัลของแม่ (Mother Reward Theory)

จอห์น คอลลาร์ด John Dollard และนีล มิลเลอร์ (Neel Miller) ผู้คิดตั้งทฤษฎีนี้ โดยย่ำเกี่ยวกับบทบาทของแม่ในการพัฒนาภาษาของเด็กว่า ภาษาที่แม่ใช้ในการเลี้ยงดูเพื่อสนองความต้องการของลูก จะเป็นเหตุให้เกิดภาษาพูดแก่ลูก

สรุปได้ว่า พัฒนาการทางภาษาของเด็กจะเกิดจากการเล่นเสียง การเลียนแบบเสียงที่ได้ยินโดยการเปล่งเสียงแล้วได้รับการสนองตอบจากบุคคลรอบข้างเป็นรางวัล คำชมเชย สีสหน้า ท่าทางที่บ่งบอกถึงการชื่นชม ซึ่งตรงกับทฤษฎีความพึงพอใจแห่งตน ทฤษฎีการเลียนแบบ ทฤษฎีการเสริมกำลัง ทฤษฎีการรับรู้ ทฤษฎีสภาวะติดตัวแต่กำเนิด ทฤษฎีความสัมพันธ์ ทฤษฎีความบังเอิญจากการเล่นเสียง ทฤษฎีชีววิทยา ทฤษฎีการให้รางวัลของแม่

3. พัฒนาการทางภาษา

3.1 ลักษณะที่สำคัญของพัฒนาการทางภาษาพูด การที่เด็กจะเรียนรู้ด้านภาษานั้นจะต้องขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

1. การเข้าใจภาษาที่ผู้อื่นพูด

ความสามารถที่จะเข้าใจคำพูดของผู้อื่นต้องอาศัยความรู้ศัพท์ต่าง ๆ เป็นพื้นฐาน ทำนองเดียวกับผู้ใหญ่เรียนภาษาต่างประเทศก็ต้องรู้ศัพท์มากพอสมควรจึงจะจับความได้ และอาจเข้าใจภาษาก่อนจะพูดได้ เด็กก็เช่นกัน เด็กอาจจะเข้าใจท่าทางการพูด การกระทำ แต่อาจจะไม่เข้าใจคำ ประโยคที่พูดในการพัฒนาความเข้าใจนั้น เด็กอาจจะมีการตอบสนองต่อทั้งลีลาการพูด และสำเนียงภาษาที่เขาได้ยินในสภาพการต่าง ๆ เด็กจะเรียนรู้ความหมายของคำจากสถานการณ์ จากท่าทาง เช่น การยิ้ม สัมผัสเสียงที่พูดจากการศึกษาของ บอสซาร์ด พบว่าเด็กและแม่สื่อความหมายกันได้จากภาษาพูดของแม่ สีสหน้า และท่าทางของแม่ (ศรียา นิยมธรรม และประภัสร นิยมธรรม. 2519 ; อ้างอิงจาก Bossard. 1954)

การพูดกับเด็กก่อนอายุ 2 ขวบ ต้องใช้ท่าทางประกอบคำพูดเสมอเพราะคำพูดสัมพันธ์กับท่าทางอยู่มาก เช่น การเงยมือ การส่ายหน้า เป็นต้น หากต้องการให้แน่ใจว่าเด็กเข้าใจคำพูดนั้น แม้แต่คำง่ายๆ ก็ต้องชี้ท่าทางประกอบ ก่อนเข้าโรงเรียนเด็กจะรู้คำศัพท์มากพอที่จะเข้าใจคำพูดเรื่องราวที่คนเล่าหรืออ่านให้ฟังได้ สามารถแยกความเหมือนและแตกต่างในคำง่าย ๆ ได้ การได้ฟังวิทยุ โทรทัศน์จะช่วยให้การพัฒนาภาษาและความเข้าใจคำศัพท์ของเด็ก

2. การเรียนรู้คำศัพท์ การเรียนรู้คำศัพท์พิจารณาได้ 2 ด้าน คือ คำศัพท์ทั่ว ๆ ไป และคำศัพท์เฉพาะ

คำศัพท์ทั่ว ๆ ไป ได้แก่ คำที่มีความหมายใช้กันแพร่หลาย และเป็นที่ยอมรับเป็นที่เข้าใจในกลุ่มคนทั่ว ๆ ไป เป็นคำที่พบในชีวิตประจำวัน เช่น ชื่อคน ชื่อสัตว์ ชื่อสิ่งของ เป็นต้น คำศัพท์ประเภทนี้มีประโยชน์และเข้าใจได้ง่าย จึงเป็นคำศัพท์ที่เด็กเรียนรู้ได้ก่อนในทุกระดับอายุ แม้ว่าการเรียนรู้นั้นจะเป็นการเรียนรู้ความหมายมากกว่าลักษณะทางไวยากรณ์ก็ตาม

คำศัพท์เฉพาะ ได้แก่ คำที่มีความหมายเฉพาะเจาะจง และใช้ได้บางสถานการณ์เท่านั้น ในวัยเด็กตอนต้น เช่น ระยะที่เด็กมุ่งพัฒนาการใช้คำศัพท์ทั่วไป จึงไม่ได้มุ่งจะเพิ่มคำศัพท์เฉพาะมากนัก เด็กจะเพิ่มคำศัพท์เฉพาะมากขึ้นจากวัย 3 ขวบ เป็นต้นไป คำศัพท์เฉพาะดังกล่าว ได้แก่ คำศัพท์ประเภทลงตา คือ คำที่เด็กต้องใจแต่อาจไม่รู้ความหมาย จึงจำมาพูดผิด ๆ ถูก ๆ ด้วยความภูมิใจ ส่วนคำศัพท์ประเภทแสดงมารยาท คำศัพท์ที่เกี่ยวกับสี คำศัพท์ที่เกี่ยวกับตัวเลข คำศัพท์เกี่ยวกับเวลา เกี่ยวกับเงิน คำศัพท์แสดง และภาษาลับเฉพาะ ซึ่งเป็นรหัสเฉพาะกลุ่ม

3. การสร้างประโยค เด็กต้องเรียนรู้การสร้างประโยค โดยปกติเด็กมักจะเอาคำมาติดต่อกันโดยใช้กริยาทำทางประกอบไปด้วย เมื่อโตขึ้นเด็กก็จะค่อย ๆ เรียนรู้การสร้างประโยคที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ของภาษาไปตามวัย

4. การออกเสียง เด็กจะพูดเลียนเสียงตามที่ตนได้ยินจากสิ่งแวดล้อมในครั้งแรกอาจยังไม่ชัดเจน แต่ก็ก้าวหน้าขึ้นตามวัยจนสามารถออกเสียงให้ผู้อื่นเข้าใจ การพูดชัดเจนเพียงใดขึ้นอยู่กับอัตราส่วนในการพัฒนาการของอวัยวะที่ใช้ในการออกเสียง และการได้รับคำแนะนำช่วยเหลือจากพ่อแม่ผู้ใกล้ชิด (ศรียา นิยมธรรม และประภัสร นิยมธรรม. 2519 : 6 – 12)

การที่เด็กจะเรียนรู้ด้านภาษานั้น ต้องอาศัยความเข้าใจคำพูดและการเรียนรู้คำศัพท์เฉพาะ เด็กจะเรียนรู้คำศัพท์ทั่ว ๆ ไป ก่อนในวัยเด็กตอนต้น เนื่องจากเด็กจะเรียนรู้คำศัพท์ที่มีประโยชน์ต่อตนเองมากที่สุดและสามารถเข้าใจได้ง่ายก่อน ส่วนคำศัพท์เฉพาะจะใช้ในบางสถานการณ์เท่านั้น ซึ่งเมื่อเด็กอายุ 3 ขวบ ขึ้นไปและเมื่อเด็กโตจะค่อย ๆ เรียนรู้ การสร้างประโยคและสามารถออกเสียงพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวกับความสามารถทางภาษา

การสอนการเปล่งเสียงสระโดยใช้ “วีณา 1” ประกอบการสอนการเปล่งเสียงสระเดียวกับนักเรียนหูหนวกในระดับชั้นเด็กเล็ก พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้อุปกรณ์การสอนพูด “วีณา 1” ประกอบการสอนมีผลสัมฤทธิ์ในการเปล่งเสียงสระเดี่ยวภายหลังเรียนมากกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (วิณาวรณ ปิ่นวัฒนากุล. 2528)

วิจิตรา อุดมมุขลินท์ (2528 : 53) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการเล่านิทานที่มีต่อการพัฒนาความรู้และเข้าใจความหมายของคำศัพท์ในเด็กกลุ่มอาการดาวนส์ระดับก่อนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการพัฒนาความรู้และความ

เข้าใจความหมายของคำศัพท์ในเด็กกลุ่มอาการดาวน์ก่อนประถมศึกษาหลังการใช้กิจกรรมการเล่านิทานเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการใช้กิจกรรมการเล่านิทานอย่างมีนัยสำคัญที่ .01

งานวิจัยในต่างประเทศ

ร็อบบินส์ และแฮทเชอร์ (จุฑามาศ หันยอ. 25 : 38 : อ้างอิงจาก Robbins and Hathcher. 1981 : 105) ได้ศึกษาความสามารถทางด้านการพูดของเด็กหูหนวกพบว่า เด็กที่มีความยุ่งยากในการออกเสียงและการใช้ภาษาอยู่ 3 ลักษณะ คือ ด้านการประสมคำ ด้านไวยากรณ์ และความสัมพันธ์ของคำหรือประโยค และด้านความหมายซึ่งรวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบของคำว่ามีความหมายอย่างไร

วูน (Voort. 1993 : 114) ได้ศึกษาทักษะการสนทนาที่ใช้ฝึกเพื่อพัฒนาคนพิการทางร่างกายที่เป็นผู้ใหญ่จำนวน 6 คน โดยมีคนสนทนา 2 คน ใช้เวลาฝึก 10 สัปดาห์ ใช้โปรแกรมการฝึกเพื่ออยู่ร่วมกันในสังคมพัฒนาโดย Dorothy Griffiths พบว่า การฝึกโดยใช้การสนทนาร่วมกันในกลุ่มสามารถปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการสนทนาเพื่อพัฒนาทางภาษาของคนพิการทางร่างกายที่เป็นผู้ใหญ่ได้

กิลมอร์ (Gilmore. 1999 : Abstract) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของความสามารถในการเล่านิทานและความเข้าใจในภาษาของเด็กเกรด 3 เนื่องจากความสามารถในด้านนี้มีความจำเป็นต่อความเข้าใจความหมายของคำ เข้าใจเนื้อหา และจะทำให้เด็กเข้าใจเนื้อเรื่องซึ่งทำให้เด็กรู้จักการใช้ภาษา ประเมินความเข้าใจภาษา โดยดูจากความสามารถในการเล่าเรื่อง ผลการศึกษาพบว่า ความเข้าใจภาษาไม่จำเป็นต้องมีพัฒนาการทางด้านการเล่าเรื่องที่ติดก็ได้

จากการวิจัยข้างต้นที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางภาษาและการพูดสรุปได้ว่าเด็กจะมีพัฒนาการทางภาษาและการพูดได้ดีนั้นขึ้นอยู่กับระดับชั้น อายุเด็ก การจัดกิจกรรมหรือการเรียนการสอนที่เด็กได้มีโอกาสกระทำ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมศิลปะ

1. ความหมายของกิจกรรมศิลปะ

สำหรับความหมายของกิจกรรมศิลปะ มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

ปีเตอร์สัน (Peterson. 1958 : 101) กล่าวว่า เด็กทุกคนต้องการที่จะแสดงออกทางด้านความคิดและความรู้สึกต่าง ๆ ศิลปะเป็นแนวทางที่เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออก อีกทั้งยังสามารถถ่ายทอดความรู้สึก ความรู้สึกและความเข้าใจ รวมทั้งบุคลิกภาพและความเป็นอิสระของเด็กออกมา ซึ่งเป็นสิ่งที่ถ่ายทอดมาจากประสบการณ์ และจินตนาการของเด็กแต่ละคน

แทนสเลย์ (Tansley. 1960 : 167 – 172) กล่าวว่า งานสร้างสรรค์ในโรงเรียนเป็นรูปแบบให้เด็กได้รับประสบการณ์ที่สมบูรณ์ ในการพัฒนาความเจริญงอกงามทุกด้าน เช่น พัฒนาการทางด้านอารมณ์ สติปัญญา ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : 13) ได้ให้ความหมาย กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมเกี่ยวกับศิลปะศึกษาต่าง ๆ ได้แก่ การวาดภาพ ระบายสี การปั้น การพิมพ์ภาพ การพับ ตัด ฉีก ปะ และประดิษฐ์เศษวัสดุ ฯลฯ ที่มุ่งพัฒนา กระบวนการคิดสร้างสรรค์ การรับรู้เกี่ยวกับความงาม และส่งเสริมกระตุ้นให้เด็กแต่ละคนได้ แสดงออกตามความรู้สึกและความสามารถของตน

นพพร แซ่เลื่อง (2539 : 34) กล่าวว่า เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็กซึ่งกิจกรรมมีลักษณะที่เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออก อย่างเสรีสามารถถ่ายทอดความรู้สึกได้ ส่งเสริมการตัดสินใจ และทักษะในการสร้างเป็นผลงานที่มีได้เน้นความสวยงามจะช่วยให้เด็กมีความสุขมีความพอใจเกิดการนับถือตนเองและผู้อื่นได้

ชไมมน ศรีสุรักษ์ (2540 : 44) กล่าวว่า กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จัดขึ้นให้เด็กเพื่อ ประโยชน์ทางการศึกษา สามารถพัฒนาเด็กได้ทุกด้าน และเป็นกิจกรรมทำให้เกิดกระบวนการ กลุ่มส่งเสริมให้เด็กพัฒนาพฤติกรรมที่เหมาะสมได้ เมื่อเด็กมีปฏิสัมพันธ์กันจึงควรเปิดโอกาสได้ คิดวางแผน และทำงานร่วมกันจะทำให้เด็กรู้จักร่วมมือ และพัฒนาทักษะการพัฒนาทางด้าน ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญา โดยเฉพาะส่งเสริมพัฒนาการทางการทำงานอย่างเป็น ขั้นตอนเหมาะสม

จากความหมายของกิจกรรมศิลปะ สรุปได้ว่า กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่ ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก ศิลปะเป็น แนวทางที่เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออก อีกทั้งยังสามารถถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ และ ส่งเสริมทักษะในการสร้างเป็นผลงานที่มีได้เน้นเพียงความสวยงาม

2. ความสำคัญและประโยชน์ของกิจกรรมศิลปะ

ลูก้า (Luca. 1968 : 44 – 45) ได้กล่าวว่า ในการฝึกความคิดสร้างสรรค์นั้นคนเรา สามารถได้รับการกระตุ้นให้มีขึ้นในระดับสูงได้ด้วยการเรียนรู้ โดยเฉพาะเด็กในวัยอนุบาล ผู้สอน จะต้องมองเห็นความสำคัญว่า ศิลปะไม่เพียงแต่เป็นแบบฝึกหัดทางความคิดสร้างสรรค์เท่านั้น ยังก่อให้เกิดกระบวนการทางความคิดสร้างสรรค์อีกด้วย

อภิสิริ จรัสชวนเทพ (2529 : 100 – 101) กล่าวว่า กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ช่วยให้ เด็กได้แสดงความรู้สึกนึกคิดให้ผู้ใหญ่ทราบ ช่วยผ่อนคลายความคับข้องใจทางด้านอารมณ์ โดย ผ่านการเล่นการบรรยายผลงานจากการวาด การเขียน ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาและ ความสำเร็จในการสร้างสรรค์งานจะช่วยให้เด็กเกิดความภูมิใจในตนเอง

พรมารินทร์ สุทธจิตตะ (2529 : 24) เห็นว่า กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดการ เรียนรู้ได้ดี คือ กิจกรรมสร้างสรรค์ทางศิลปะ เพราะเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสนใจ ความสามารถและสอดคล้องกับหลักพัฒนาการของเด็กเป็นอย่างยิ่ง ทั้งยังช่วยให้กล้ามเนื้อ และตาสัมพันธ์กัน ช่วยผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์และส่งเสริมความคิดอิสระ ความคิด จินตนาการ การรู้จักทำงานด้วยตนเอง ฝึกการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ทั้งความคิดและการ

กระทำ ซึ่งสามารถถ่ายทอดออกมาเป็นผลงานทางศิลปะ และยังสามารถนำไปสู่การเรียนรู้เขียนอ่านอย่างสร้างสรรค์ต่อไปอีกด้วย

สันติ คุณประเสริฐ และสมใจ สิทธิชัย (2535 : 2 – 5) ได้กล่าวว่า ศิลปศึกษาสร้างสรรค์บุคลิกภาพลักษณะนิสัยให้แก่เด็ก อาจพูดได้ว่าศิลปศึกษาสร้างสรรค์คนที่มีคุณภาพให้แก่สังคม ศิลปศึกษากับเด็กเป็นของคู่กัน เด็กรักและชอบกิจกรรมทางศิลปศึกษาด้วยตนเอง อยู่แล้ว เริ่มจากเล็ก ๆ เมื่อเด็กมีประสบการณ์ในการใช้มือ หยิบ จับ ก็จะถูกไถหากเป็นวัสดุ เครื่องเขียนก็จะทำให้เกิดร่องรอยขึ้นและค่อย ๆ พัฒนาไปเรื่อยจากขีดยุ่งเหยิงไปสู่รูปรอย ที่เข้าใจได้ สื่อความหมายได้ หากเด็กได้รับความพอใจในการแสดงออกเหล่านั้น กิจกรรมของเด็ก จะพัฒนาไม่หยุดยั้ง กระบวนการต่าง ๆ ที่ดำเนินไป ก่อให้เกิดสิ่งต่าง ๆ มากมายที่น่ากล่าวถึง คือ ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการจากการศึกษาวิจัยพบว่า ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการของมนุษย์พัฒนามากในช่วงอายุ 2 – 4 ปี ซึ่งช่วงนี้เด็กเพียงเริ่มเรียนทักษะเบื้องต้น เตรียมความพร้อมในการเรียนการอยู่ในสังคม การสื่อความหมายทำได้โดยภาษาพูด และการขีดเขียน ดังนั้น ศิลปศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่จะพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการของเด็ก นอกจากนี้ ศิลปศึกษายังช่วยพัฒนาบุคลิกภาพและลักษณะนิสัย ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าเด็ก ๆ ชอบขีดเขียนและอยากให้ภาพของตนเป็นที่ยอมรับและได้คำชมเชยจากคนอื่นจะทำให้เด็กมั่นใจ และกล้าทำ ซึ่งจะพัฒนาให้เกิดความมั่นใจในตนเอง และยังส่งเสริมให้เด็กกล้าแสดงออก ยอมรับความคิดของผู้อื่น มีความตั้งใจเพียรพยายาม การคอยโอกาสและความเป็นระเบียบเรียบร้อย

ฉันทนา ภาคบงกช (2535 : 2) กล่าวว่า เปิดโอกาสให้เด็กทำกิจกรรมเสรีด้วย กิจกรรมที่หลากหลาย ประกอบด้วยกิจกรรมศิลปะ 3 – 4 กิจกรรม ให้เลือก เช่น การปั้น การใช้สีเทียน การใช้สีน้ำ การประดิษฐ์ หรือการเล่นกับสีด้วยวัสดุต่าง ๆ ฯลฯ กิจกรรมที่หลากหลายเหล่านี้เปิดโอกาสให้เด็กเลือกจากหลายตัวเลือก (Choices) ที่หลากหลาย ซึ่งจะช่วยให้เด็กตัดสินใจแก่เด็ก และทำให้เด็กรู้สึกถึงความอิสระในการทำงาน หรือเล่น ซึ่งจะทำให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง นอกจากนี้ การได้สนทนาไต่ถามเกี่ยวกับสิ่งที่จะทำ หรือทำไปแล้ว จะทำให้เด็กฝึกทักษะทางภาษาในการสนทนา ได้ตอบ ซึ่งจะทำให้ครูเข้าใจความคิดของเด็กมากขึ้น จึงสามารถช่วยขยายความคิดหรือตอบข้อซักถามของเด็กได้เป็นอย่างดี

ดังนั้น จึงพอสรุปได้ว่า กิจกรรมสร้างสรรค์มีความสำคัญต่อเด็กในด้านการช่วยพัฒนากล้ามเนื้อ ความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาม ช่วยผ่อนคลายความเครียด ทางอารมณ์ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา ช่วยให้เด็กมีนิสัยรักและรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง

3. จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมศิลปะ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529 : 13) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมสร้างสรรค์ (ศิลปศึกษา) ไว้ในแผนการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็ก ดังนี้

1. เพื่อฝึกกล้ามเนื้อมือ
2. เพื่อฝึกประสาทสัมผัสระหว่างมือและตา
3. เพื่อฝึกให้เด็กมีความอดทน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รับผิดชอบ
4. เพื่อให้รู้จักชื่นชมในสิ่งสวยงาม เกิดความเพลิดเพลิน
5. เพื่อฝึกให้มีอารมณ์แจ่มใส ร่าเริง
6. เพื่อให้โอกาสฝึกปรับตัว ทำกิจกรรมร่วมกัน
7. เพื่อฝึกการแสดงออก มีความมั่นใจในตนเอง
8. เพื่อฝึกให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
9. เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ
10. เพื่อฝึกการสังเกต จำ และคิด
11. เพื่อพัฒนาภาษา และอธิบายผลงานของตนเองได้

วราภรณ์ รักวิจัย (ม.ป.ป. : 49) กล่าวว่า กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์มีจุดมุ่งหมายที่จะฝึกให้เด็กได้แสดงออกอย่างผู้มีลักษณะสร้างสรรค์ รู้จักการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้รวดเร็ว นอกจากนั้นกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ควรเป็นกิจกรรมเสรีที่เด็กทุกคนสามารถจะทำได้เมื่อตนเกิดความต้องการพอใจ และสนใจ

สรุปได้ว่า กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมเสรี ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อฝึกให้เด็กได้แสดงออกอย่างผู้มีลักษณะสร้างสรรค์ อันส่งผลให้เด็กได้พัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

4. การจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย

การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กเป็นกิจกรรมหลักกิจกรรมหนึ่งในหลาย ๆ กิจกรรม ที่ครูควรจัดให้กับเด็กปฐมวัยและมีผู้ให้หลักในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ไว้หลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษามา ดังนี้

วิรุณ ตั้งเจริญ (2526 : 28) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมศิลปะให้กับเด็กปฐมวัยมิได้มุ่งตัวผลงานศิลปะเป็นผลลัพธ์สำคัญที่สุด ผลงานศิลปะเป็นเพียงสะพานที่จะพาดผ่านไปสู่อารมณ์นิสัยที่ต้องการ และลักษณะนิสัยที่ต้องการก็มีไม่เกิดจากตัวกิจกรรมศิลปะอย่างเดียว แต่จะหล่อหลอมขึ้นมาจากปัจจัยที่พร้อมด้วยจิตวิทยาหลายด้าน ทั้งการเสนอกิจกรรมที่ทำทลายความคิดอ่าน เสรีภาพ แรงกระตุ้นความรัก การพูดคุย บรรยายภาพที่ดี การเปิดโอกาสให้เด็กแสดงความคิดเห็น การให้กำลังใจ

ตามทฤษฎีจิตวิเคราะห์ได้อธิบายว่า การทำงานศิลปะเป็นวิธีที่เด็กจะได้ระบายอารมณ์ ความกดดันและความต้องการของจิตใต้สำนึก โดยที่เด็กจะวาดภาพสัญลักษณ์ที่สัมพันธ์กับ ความรู้สึก และภาพภายในความคิดของเด็ก มากกว่าการพยายามแสดงความเป็นจริงของสิ่ง ภายนอกตัว และทฤษฎีพัฒนาการของ โลเวนเฟลด์ (Lowenfeld) กล่าวว่า เด็กวัย 4 – 7 ปี อยู่ในขั้นพัฒนาการทางศิลปะที่เรียกว่า ขั้นก่อนแบบแผน (The Preschematic Stage) ใน ขั้นนี้เด็กเริ่มตระหนักเรื่องรูปทรงที่เด็กวาด ซึ่งมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมมากขึ้นและเริ่มต้น การสื่อสารด้วยภาพ โดยใช้สัญลักษณ์ที่พยายามแสดงออกมาเป็นรูปคน และจะไม่ลอกแบบ สิ่งของตรงหน้าตน นอกจากนี้ เด็กยังให้ความสนใจในเรื่องของสี วัสดุ เนื้อหาสาระ รวมทั้ง แรงจูงใจในการทำกิจกรรมศิลปะดังนี้ คือ (हररररर नीलुवुवुवर. 2535 : 172 – 179 ; อ้างอิงจาก Lowenfeld and Brittain. 1982)

1. สี – เด็กในขั้นนี้ สนใจและตื่นเต้นกับความสัมพันธ์ระหว่างสีของการวาดโดยให้ ความสำคัญกับรูปทรงมาก การใช้สีจะไม่ตรงตามความเป็นจริง แต่เด็กมีความตื่นเต้นในการ ทดลองเกี่ยวกับสี ประสบการณ์ที่จัดให้แก่เด็ก ควรให้เด็กได้ค้นพบด้วยตนเองและทดลองอย่าง ต่อเนื่อง

2. วัสดุ – เด็กวัยนี้รู้สึกสนุกกับการแสดงออกถึงสิ่งที่มีความหมายต่อเขา ประสบการณ์ ศิลปะควรเปิดโอกาสให้เด็กประสบความสำเร็จในการใช้วัสดุ และให้ความสำคัญต่อกระบวนการ สร้างสรรค์งาน

3. เนื้อหาสาระ – หัวข้อที่นำมาให้เด็กวาด จะต้องมีความหมายสำหรับเด็กที่เกี่ยวกับ ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เช่น เวลาที่หัวเข่าฉันเจ็บ ฉันกำลังแปร่งฟัน ฯลฯ

4. การสร้างแรงจูงใจ – เด็กวัย 4 – 7 ปี กำลังอยู่ในช่วงที่สังเกตคุณสมบัติของ สิ่งแวดล้อม การสร้างแรงจูงใจที่ดีที่สุดคือ กระตุ้นให้เด็กสังเกตส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย สนทนา และตั้งคำถามให้เด็กระลึกถึงประสบการณ์เดิม หรือสังเกตคุณสมบัติของวัตถุ สิ่งของ เป็นต้น

เลิศ อานันทนะ (2535 : 37 – 38) กล่าวว่า ในการจัดกิจกรรมศิลปะที่ดีจะต้องมี ความยืดหยุ่นและเปลี่ยนแปลงได้ เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกอย่างเสรี ไม่ยึดติดกับผลงาน สำเร็จรูป มีโอกาสสำรวจ ทดลอง ค้นคว้า ด้วยวัสดุนานาชาติ อย่างอิสระปราศจากการออก คำสั่ง ดังนั้นแนวการจัดกิจกรรมควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. จัดเตรียมสภาพแวดล้อม และสร้างบรรยากาศให้น่าสนใจสนุกสนาน
2. กำหนดกิจกรรมที่ให้มีการแสดงออกอย่างเสรีในลักษณะที่เลือกได้ตามความสนใจ หรือยืดหยุ่นได้และง่าย
3. จัดแบ่งพื้นที่ให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระมีบรรยากาศที่ยั่วเย้าท้าทาย
4. ครูผู้สอนควรใช้คำพูดที่ยั่วเย้า และท้าทาย แทนการออกคำสั่งให้เด็กทำตาม
5. ส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ โดยการสำรวจ ทดลอง และค้นคว้า ด้วยตนเอง
6. ในบางกิจกรรมที่จำเป็นต้องแสดงการสาธิตให้เด็ก ๆ ดูเป็นแนวทาง ควรเสนอแนว ให้พอเกิดความสนใจ และเปิดโอกาสให้เด็กลงมือปฏิบัติตามความคิดของตนเอง

7. ก่อนลงมือปฏิบัติงานศิลปะควรแนะนำให้เด็กสวมเสื้อกันเปื้อน ซึ่งอาจเป็นเสื้อผ้าเก่า ๆ ของพ่อแม่ และซักให้สะอาดภายหลังที่ใช้แล้ว

จากที่กล่าวมาพอสรุปหลักการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยได้ว่า ควรให้ความสำคัญกับกระบวนการทำงานมากกว่าผลงานของเด็ก และให้อิสระเสรีในการคิดการกระทำ และการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ และมีความมั่นใจในตนเอง

5. ประเภทของการจัดกิจกรรมศิลปะ

การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย ควรมีลักษณะที่หลากหลาย มีความเข้าใจ ตรงตามความต้องการและไม่ยุ่งยากซับซ้อนเกินความสามารถของเด็ก

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 ; 13 – 14) กล่าวถึงกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่ควรจัด มีดังนี้

1. การวาดภาพและระบายสี
 - 1.1 การวาดภาพด้วยสีเทียนหรือสีไม้
 - 1.2 การวาดภาพด้วยสีน้ำ เช่น พู่กัน ฟองน้ำ
 - 1.3 การเลอะสีด้วยนิ้วมือ
2. การเล่นน้ำกับสีน้ำ
 - 2.1 การเป่าสี
 - 2.2 การหยดสี
 - 2.3 การเทสี
3. การพิมพ์ภาพ
 - 3.1 การพิมพ์ภาพด้วยส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
 - 3.2 การพิมพ์ภาพด้วยวัสดุ พืช ผัก ต่าง ๆ
4. การปั้น เช่น ดินเหนียว ดินน้ำมัน แป้งโด ฯลฯ
5. การพับ ฉีก ตัด ปะ
 - 5.1 การพับอย่างง่าย
 - 5.2 การฉีกปะ
 - 5.3 การตัดปะ
6. การประดิษฐ์
 - 6.1 ประดิษฐ์เศษวัสดุต่าง ๆ
 - 6.2 การร้อย เช่น ลูกปัด หลอดกาแฟ หลอดด้าย ฯลฯ
 - 6.3 การสาน เช่น กระดาษ ใบตอง ใบมะพร้าว ฯลฯ

ชัยณรงค์ เจริญพาณิชย์กุล (2533 : 51 – 56) ได้กล่าวว่า กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย แบ่งออกเป็น 5 สาขาใหญ่ ๆ คือ

1. กิจกรรมวาดเส้น (Drawing) การวาดเส้นเป็นภาพที่เกิดจากการขีดเขียนวัสดุบางชนิดลงบนกระดาษ โดยแสดงลักษณะเป็นเส้น วัสดุที่นิยมใช้เขียนคือ ดินสอดำ ดินสอสี สีเทียน สีชอล์ก ชอล์กเขียนกระดานดำ ปากกาลูกลื่น ปากกาหมึกซึม ปากกาปลายสักหลาด พู่กัน ฯลฯ

ดินสอดำใส่อ่อน ปากกาปลายสักหลาด สีเมจิก และปากกาลูกลื่น เป็นวัสดุที่เหมาะสมที่สุดสำหรับเด็กวัยนี้ เพราะสอดคล้องกับการแสดงออกของเด็กวัยนี้ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความคิด อารมณ์ ความมั่นใจ จะแสดงออกผ่านทางเส้นขีดเขียนของเด็ก การที่ใช้วัสดุที่ขีดเขียนได้ง่ายเช่นนี้ จะทำให้เด็กมีความสุขสนุกสนาน เชื่อมมันกับเส้นที่ปรากฏออกมา การที่เด็กมีโอกาสดูขีดเขียนมากเท่าไร ยิ่งทำให้เด็กมีโอกาสนำมาใช้ในการเรียนรู้เกี่ยวกับการควบคุมเส้นมากขึ้นเท่านั้น หลังจากฝึกไปไม่นานเด็กจะเริ่มควบคุมเส้นให้เป็นรูปร่างง่าย ๆ ได้ เช่น วงกลม เส้นตรง สีเหลี่ยม

2. กิจกรรมระบายสี (Painting) เด็กวัยนี้เป็นวัยที่กระฉับกระเฉงพร้อมที่จะแสดงออกในเรื่องการเขียนภาพระบายสี สำหรับกิจกรรมระบายสีจะต้องอธิบายวิธีการใช้สี การถือพู่กัน การจุ่มสีระบาย การระบายสี การล้างทำความสะอาด หลังจากที่เราเรียนไปสักระยะหนึ่งควรสอนประสบการณ์ใหม่ ๆ เช่น การผสมสี สีที่ควรใช้คือ สีฝุ่น สีโปสเตอร์ สีเทียน สีเมจิก

3. กิจกรรมภาพพิมพ์ (Print Making) กรรมวิธีทางภาพพิมพ์มีหลายวิธีแต่ที่เหมาะสมสำหรับเด็กเล็กคือ การพิมพ์จากแม่พิมพ์นูน (Relief Printing) เด็กในวัยนี้จะชอบงานภาพพิมพ์มาก เพราะมีกิจกรรมทำมากมายหลายขั้นตอนเหมาะกับวัยที่กำลังอยากรู้อยากเห็น

4. กิจกรรมประติมากรรม (Sculpture) กิจกรรมประติมากรรมที่เหมาะสมกับเด็กเล็กคือ งานดิน ได้แก่ ดินเหนียว ดินน้ำมัน กิจกรรมเกี่ยวกับดินมีหลายวิธี เช่น การปั้นดิน การกดวัสดุต่าง ๆ ลงบนแผ่นดิน การแผ่ดินเป็นแผ่นบาง ๆ แล้วขีดเขียนลงบนดินนั้น การตัดแผ่นดินเป็นเส้นยาว ๆ หลาย ๆ เส้น แล้วนำมาถักหรือสานกันเป็นหลายตาข่าย

5. กิจกรรมประดิษฐ์ตกแต่ง (Crafts) งานประดิษฐ์ตกแต่งที่เหมาะสมกับเด็กเล็ก ได้แก่ การทำภาพปะติด การทำหน้ากากจากถุงกระดาษ การฉีกกระดาษให้เป็นรูปร่างต่าง ๆ การประกอบเศษวัสดุ กิจกรรมประดิษฐ์ตกแต่ง นอกจากจะให้เด็กแสดงออกทางศิลปะแล้วยังเน้นให้เด็กได้เรียนรู้การทำงานที่มีกระบวนการหรือมีขั้นตอนด้วย สรุปได้ว่า กิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์ที่เหมาะสมกับเด็ก ได้แก่ กิจกรรมการเล่นสี กิจกรรมวาดเส้นระบายสี การพิมพ์ภาพ การปั้นงานกระดาษและประติมากรรม เป็นต้น โดยเน้นความหลากหลายของกิจกรรมเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ควรฝึกให้เด็กเรียนรู้ด้วยตนเองจากการทำกิจกรรม

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมศิลปะ

มีผู้วิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ไว้ดังนี้

จันทวรรณ เทวรักษ์ (2526 : 64 – 65) ได้ทำการวิจัยเรื่อง อิทธิพลของการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์และเกมการศึกษาในเด็กวัย 4 – 6 ขวบ ที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาไทย และคณิตศาสตร์ในระดับประถมศึกษา ผลปรากฏว่า วิธีสอนโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์และเกมการศึกษามีผลในการส่งเสริมความสามารถและทักษะในการเรียนภาษาไทยและคณิตศาสตร์ในระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 มากกว่าวิธีสอนโดยเน้นการอ่าน เขียน ท่องจำ และเรียนเลข

สุจิตรา สุขเกษม (2538 : 51 – 52 ; อ้างมาจาก Silver. 1975 : 29 – 49) ได้ศึกษา โดยทำการสังเกต และศึกษาพัฒนาการทางศิลปะของเด็กพิเศษกลุ่มหนึ่งเพื่อที่จะค้นหาลักษณะพิเศษที่ซ่อนอยู่ในตัวเด็ก ผลการศึกษา และการสังเกต พบว่าเด็กเหล่านี้ใช้ศิลปะในการแสดงความรู้สึกความนึกคิดของเขา และศิลปะยังสามารถค้นหาและพัฒนาความสามารถพิเศษซ่อนอยู่ในตัวเด็กอีกด้วย นอกจากนี้ ยังพบอีกว่า ศิลปะเป็นส่วนสำคัญที่สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อค้นหา และพัฒนาความสามารถด้านภาษาของเด็กพิเศษ ซึ่งเด็กเหล่านี้สามารถใช้กระบวนการทางศิลปะที่เปิดกว้างในการแก้ปัญหา และพัฒนาความคิด ความสามารถของเขาได้เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ มีความสามารถในการรับรู้ทางสายตาจากผลการศึกษาพบว่า เด็กพิเศษเหล่านี้สามารถถ่ายทอดการรับรู้ทางสายตาได้ดีขึ้นกว่าก่อนการทดลองสอนศิลปะ

จิตนาวรรณ เตื่อนฉาย (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะวาดภาพนอกห้องเรียน ผลการศึกษาเด็กปฐมวัยที่มีคะแนนทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ในระดับต่ำ ที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะวาดภาพนอกห้องเรียนแตกต่างกันกับเด็กปฐมวัยที่มีคะแนนทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ในระดับต่ำ ที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะวาดภาพในห้องเรียนแบบปกติ

ภาณี เศรษฐวงศ์สิน (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เสริมด้วยภาษาพูดกับกิจกรรมสร้างสรรค์ปกติ ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยภาษาพูดมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ปกติ

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า กิจกรรมศิลปะเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ทุกด้านให้กับเด็กปกติ และเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้อย่างเหมาะสม และในหลาย ๆ ทักษะ ได้แก่ ทักษะในการใช้ภาษา ทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ และความเชื่อมั่นในตนเอง นอกจากนี้ยังช่วยเพิ่มความสนใจในการทำงานให้มากขึ้นกว่าเดิม ตลอดจนมีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ และความสามารถในการเรียนของเด็ก

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคงทนในการเรียนรู้

1. ความหมายของความคงทนในการเรียนรู้

การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเดิมไปเป็นพฤติกรรมใหม่ที่ค่อนข้างถาวร ซึ่งเป็นผลจากการได้รับประสบการณ์หรือได้รับการฝึกฝนมิใช่เป็นการตอบสนองตามธรรมชาติหรือสัญชาตญาณ วุฒิภาวะ ต่างๆ รวมทั้งอุบัติเหตุหรือความบังเอิญ (กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. 2528 : 126)

ความจำ หมายถึง ความสามารถสะสมประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับจากการเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม แล้วสามารถแสดงออกมาในรูปแบบของการระลึกได้ (Recall) หรือการจำได้ (Recognition) (กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. 2528 : 238)

การเรียนรู้และการจำมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันเพราะการจำต้องประกอบด้วยพฤติกรรมต่าง ๆ ดังนี้

1. การเรียนรู้ (Learning) ผู้ที่สามารถจำได้มักเกิดจากการเรียนรู้ที่แท้จริง มีเหตุผลและมีหลักเกณฑ์สามารถสะสมหรือจำกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ได้

2. ความสามารถในการสะสม (Retention) หมายถึง การรวบรวมประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

3. ความสามารถในการถ่ายทอดได้ (Reproduction) คือ การที่บุคคลสามารถดึงเอาสิ่งสะสมอยู่มาใช้ได้ 2 รูปแบบ คือ

3.1 การระลึกได้ (Recall) คือ การถ่ายทอดความจำออกมาโดยการเล่าบรรยายหรืออธิบายสิ่งที่เคยจำได้นั้นออกมาได้ถูกต้อง โดยมีต้องมีสิ่งนั้นมาปรากฏให้เห็น

3.2 การจำได้ (Recognition) คือ การถ่ายทอดความจำออกมาโดยการชี้สิ่งนั้นได้ถูกต้องเมื่อมีสิ่งเร้าอื่น ๆ ปะปนอยู่ด้วย

ดังนั้นกล่าวได้ว่า ความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการสะสม (Retention) สามารถระลึกถึงเนื้อหาหรือสิ่งต่าง ๆ ที่ตนได้รับการเรียนรู้หรือได้รับประสบการณ์มาก่อนในระยะเวลาที่ทิ้งช่วงห่างกันออกไประยะหนึ่ง

อาตัม (บุญเกื้อ ละอองปลิว. 2534 : 28 ; อ้างอิงมาจาก Adams. 1976 : 9) ได้ให้ความหมายของความคงทนในการเรียนรู้ว่า หมายถึง การคงไว้ซึ่งผลการเรียนหรือความสามารถที่จะระลึกถึงสิ่งเร้าที่เคยเรียนมาแล้ว หลังจากที่ได้ทิ้งช่วงระยะเวลาหนึ่งความจำเป็น พฤติกรรมภายในที่เกิดขึ้นภายในจิตใจเช่นเดียวกับความรู้สึก การรับรู้ ความชอบ และจินตนาการของมนุษย์ การที่จะจดจำสิ่งที่เรียนมาได้มากน้อยเพียงใดนั้น ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนรู้

กระบวนการของความจำตามทฤษฎีของแอทคินสันและชิฟฟริน ระยะเวลาการจำแบ่งออกเป็น 4 ระยะ คือ

1. การเรียนรู้ (Learning)
2. การทรงจำ (Retention)

3. การรู้จักจำคำ (Recognition)

4. การระลึกนึกได้ (Recall)

ชัยพร วิชาวุธ (2525 : 287) จำแนกระบวนการจำออกเป็น 3 ชนิด คือ

1. ระบบการจำความรู้สึกสัมผัส (Sensory Memory) หมายถึง ความคงอยู่ของความรู้สึกสัมผัส หลังจากการเสนอสิ่งเร้าได้สิ้นสุดลง

2. ระบบความจำระยะสั้น (Short – Term Memory) หรือ STM เป็นความจำ หลังจากการรับรู้สิ่งเร้าที่ได้รับการตีความจนเกิดการรับรู้ แล้วจะอยู่ในความจำระยะสั้น เราใช้ความจำระยะสั้นสำหรับการจำชั่วคราว เพื่อให้เป็นประโยชน์ในขณะที่จำอยู่เท่านั้น

3. ความจำระยะยาว (Long – Term Memory) หรือ LTM เป็นความจำที่มีความคงทนถาวร เราไม่รู้สึกในสิ่งที่จำอยู่ แต่เมื่อต้องการให้หรือมีสิ่งหนึ่งสิ่งใดสะกิดใจก็สามารถรื้อฟื้นขึ้นมาได้ เช่น การจำเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเมื่อหลายชั่วโมงก่อน หลายวันก่อน หรือหลายปีก่อน

2. สถานการณ์ที่ช่วยให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะช่วยให้เกิดความจำระยะยาวแก่ผู้เรียนได้ด้นนั้น เอนกกุล กรี่แสง (2522 : 98 – 109) ได้เสนอแนะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ไว้ดังนี้

1. จัดบทเรียนให้มีความหมาย (Meaningfulness) เช่น

1.1 การสร้างสื่อสัมพันธ์ (Mediation)

1.2 การจัดเป็นระบบไว้ล่วงหน้า (Advance Organization)

1.3 การจัดเป็นอันดับขั้น (Hierarchical Structure)

1.4 การจัดเข้าเป็นหมวดหมู่ (Organization)

2. การจัดสถานการณ์ช่วยการเรียนรู้ (Mathemgentic)

2.1 การนึกถึงสิ่งที่เรียนในขณะที่ฝึกฝนอยู่ (Recall During Practics)

2.2 การเรียนเพิ่ม (Over Learning)

2.3 การทบทวนบทเรียน (Periodic Reviews)

2.4 การจำอย่างมีหลักเกณฑ์ (Logical Memory)

2.5 การท่องจำ (Recitation)

2.6 การใช้จินตนาการ (Imagery)

การทำให้ผู้เรียนเกิดความจำระยะยาวได้ดี โดยการจัดบทเรียนให้มีความหมายนั้นเป็นการจัดบทเรียนให้มีระเบียบเป็นหมวดหมู่ พยายามเชื่อมโยงความสัมพันธ์ เพื่อให้ให้นักเรียนจำบทเรียนได้ง่ายและนานขึ้น ส่วนการจัดสถานการณ์ช่วยการเรียนรู้ ได้แก่ การจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนมีโอกาสทำกิจกรรมต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และคงไว้ซึ่งประสบการณ์หรือความรู้ในช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งเป็นความคงทนในการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ที่จำได้ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคงทนในการเรียนรู้ จะเห็นว่า ความคงทนในการเรียนรู้นั้นเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมให้เกิดขึ้นแก่เด็กเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอน โดยเฉพาะการเรียนวิชาทักษะ เพื่อให้นักเรียนจำได้คงทนด้วยความเข้าใจ และสามารถนำไปใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีดำเนินการทดลอง
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีระดับการได้ยินตั้งแต่ 26 เดซิเบล ขึ้นไป กำลังศึกษาในระดับปฐมวัย โรงเรียนศึกษาพิเศษสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีระดับสติปัญญาในเกณฑ์ปกติ และไม่มี ความพิการอื่น ๆ แทรกซ้อน

กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีระดับการได้ยิน ตั้งแต่ 26 เดซิเบลขึ้นไป โดยคำนวณจากค่าเฉลี่ยซึ่งได้จากการวัดการได้ยิน โดยใช้เสียงบริสุทธิ์ (Pure Tone) ณ ความถี่ 500, 1000 และ 2000 เฮิรตซ์ต่อวินาที เป็นเด็กที่มีระดับสติปัญญาปกติและไม่มี ความพิการอื่น ๆ แทรกซ้อน กำลังศึกษาในระดับปฐมวัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ในโรงเรียนศึกษาพิเศษสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีทั้งหมด 10 คน เลือกโดยใช้วิธีเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 8 คน ที่มาเรียนอย่างสม่ำเสมอ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แผนการสอนคำศัพท์โดยการจัดกิจกรรมศิลปะ
2. แบบทดสอบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย

การดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. แผนการสอนคำศัพท์โดยการจัดกิจกรรมศิลปะ มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1.1 ศึกษาคู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2540

1.2 ศึกษาแผนการจัดประสบการณ์ระดับก่อนประถมศึกษาชั้นเด็กเล็ก เล่ม 1 ของกรมวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2536

1.3 ศึกษาหนังสือกิจกรรม และสื่อการสอน เพื่อฝึกพัฒนาการและการเรียนรู้ ของ
พราวพรรณ เหลืองสุวรรณ พ.ศ. 2537

1.4 ศึกษาหนังสือจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนของ สัตยา สายเชื้อ
คณะมนุษยและสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาการ พ.ศ. 2540

1.5 การศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กที่มีความบกพร่องทาง
ร่างกายเนื่องมาจากสมองพิการ (ซี.พี) อายุ 4 – 7 ปี จากการเตรียมความพร้อมโดยใช้
แบบฝึกหัดกิจกรรมศิลปะ ของ ศิริพร สหสสานนท์ พ.ศ. 2544

1.6 การคัดเลือกคำศัพท์ ซึ่งดำเนินการ ดังนี้

1.6.1 ศึกษาหลักสูตรแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 1 (หน่วย
ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2537)

1.6.2 ศึกษาแผนการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็ก (คณะกรรมการการ
ประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ. 2537)

1.6.3 กำหนดคำศัพท์โดยใช้คำศัพท์ทั่วไป ที่สามารถสื่อได้ด้วยภาพที่ชัดเจน
เป็นคำที่เด็กคุ้นเคย เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับ ชื่อสี ชื่อสัตว์ ชื่อเครื่องแต่งกาย ชื่อผลไม้ และชื่อ
อุปกรณ์การเรียน มีรายละเอียด ดังนี้

- คำศัพท์ชื่อสี ได้แก่ สีเขียว สีแดง สีเหลือง สีม่วง สีน้ำเงิน
- คำศัพท์สัตว์ ได้แก่ หมู แมว ไก่ ปลา นก
- คำศัพท์เครื่องแต่งกาย ได้แก่ เสื้อ กางเกง กระโปรง ถุงเท้า
รองเท้า
- คำศัพท์ผลไม้ ได้แก่ กล้วย ส้ม แตงโม เงาะ มะละกอ
- คำศัพท์อุปกรณ์การเรียน ได้แก่ ดินสอ สมุด ยางลบ ไม้บรรทัด
กระเป๋

1.7 เขียนแผนการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะ เพื่อศึกษาความสามารถในการ
เข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย ตามโครงการสอนต่อไปนี้

1.7.1 ความคิดรวบยอด

1.7.2 จุดมุ่งหมาย

1.7.3 เนื้อหา

1.7.4 กิจกรรมการเรียนการสอน

1.7.5 สื่อการสอน

1.7.6 การวัดและประเมินผล

1.8 นำแผนการสอนโดยใช้กิจกรรมศิลปะ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญที่มี
ประสบการณ์ในการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และผู้เชี่ยวชาญในการสอนศิลปะ
เด็กปฐมวัย จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหา

- 1.9 ปรับปรุงแผนการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
2. แบบทดสอบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย มีขั้นตอน ดังนี้
 - 2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ภาษาไทยระดับปฐมวัย
 - 2.2 ศึกษาแบบฝึกหัดคำศัพท์ภาษาไทยในระดับปฐมวัย
 - 2.3 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมศิลปะ ดังนี้

2.3.1 ผลของการจัดกิจกรรมศิลปะที่มีต่อความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับปฐมวัย ของ สุจิตรา สุขเกษม (2538)

2.3.2 การทดลองใช้เกมผสมผสานในการสอนคำศัพท์กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินของ จำปี แดงดั่ง (2538)

2.3.3 ผลของการเตรียมความพร้อมเรื่องการนับจำนวน 1 – 5 โดยใช้กิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กกลุ่มอาการดาวน์ ระดับก่อนประถมศึกษา ของ สมบุญ อุดมมุขลินท์ (2544)

2.4 นำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษามาสร้างแบบทดสอบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย จำนวน 30 ข้อ

2.5 นำแบบทดสอบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย ไปให้ผู้เชี่ยวชาญในการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และผู้เชี่ยวชาญในการสอนศิลปะเด็กปฐมวัย จำนวน 3 คน ตรวจสอบพิจารณา ปรับปรุง แก้ไข เพื่อให้แบบทดสอบนี้วัดได้ตรงตามเนื้อหา

2.6 นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุง แก้ไข และลงความเห็นว่าย่อสอบแต่ละข้อตรงกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการวัดหรือไม่ โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

คะแนน +1 สำหรับข้อสอบที่แน่ใจว่าวัดตรงจุดประสงค์

คะแนน 0 สำหรับข้อสอบที่ไม่แน่ใจ

คะแนน -1 สำหรับข้อสอบที่แน่ใจว่าวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์

2.7 นำคะแนนผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน ในแต่ละชุดเป็นรายข้อ แทนค่าในสูตรวิเคราะห์ค่าดัชนีความแม่นยำเชิงเนื้อหาหรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2526 : 89) ได้ค่าดัชนีความแม่นยำเชิงเนื้อหา 0.67 – 1.00

2.8 คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.67 มาเป็นข้อสอบในแบบทดสอบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยไว้ 20 ข้อ

2.9 สร้างคู่มือการใช้แบบทดสอบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย มีความมุ่งหมายของแบบทดสอบ ขั้นตอนในการทำแบบทดสอบ การตรวจให้คะแนน

2.10 นำคู่มือแบบทดสอบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยไปให้ผู้เชี่ยวชาญการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และผู้เชี่ยวชาญในการสอนศิลปะเด็กปฐมวัย 3 คน ตรวจสอบแก้ไขพิจารณาความเหมาะสม

2.11 ปรับปรุงแก้ไขคู่มือการใช้แบบทดสอบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย ตามข้อเสนอแนะ

2.12 เกณฑ์การประเมินความสามารถในการเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย จากคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย คือ ให้ 1 คะแนน ถ้าตอบถูก ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน

การทดสอบและเกณฑ์การประเมินความสามารถในการเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย จากคะแนนที่ได้โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

คะแนน 15 – 20 มีความสามารถในการเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยระดับดี

คะแนน 8 – 14 มีความสามารถในการเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยระดับปานกลาง

คะแนน 0 – 7 มีความสามารถในการเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยปรับปรุง

2.13 นำแบบทดสอบที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัย โรงเรียนศึกษาพิเศษสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 8 คน

วิธีดำเนินการทดลอง

1. แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ใช้การทดลองแบบ One – Group Pretest – Posttest Design (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 249) 1 กลุ่มเป็นกลุ่มทดลอง ดังนี้

กลุ่มทดลอง	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง	สอบหลัง
E	T ₁	X	T ₂	T ₃
E	แทน	กลุ่มทดลอง (Experimental Group)		
T ₁	แทน	การทดสอบก่อนการทดลอง (Pre – test) โดยการใช้แบบทดสอบประเมินความสามารถในการเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย		
X	แทน	ความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย		
T ₂	แทน	การทดสอบหลังการทดลอง (Post – test) โดยการใช้แบบทดสอบประเมินความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย		
T ₃	แทน	การทดสอบหลังการทดลอง (Post – test) โดยการใช้แบบทดสอบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยหลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง แล้ว		

2 สัปดาห์

2. ขั้นตอนการทดลอง

ขั้นก่อนการทดลอง

ก่อนดำเนินการวิจัย เสนอบันทึกให้วิทยาลัยออกหนังสือเพื่อเชิญผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและขออนุญาตผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อทำการทดลองเครื่องมือและดำเนินการวิจัย

2.1 ทำการทดสอบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยก่อนการทดลอง (Pre – test) โดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นรายบุคคล

2.2 ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 เป็นเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 30 นาที รวม 25 ครั้ง โดยเริ่มการทดลองตั้งแต่เดือน มกราคม พ.ศ. 2546 ถึงกุมภาพันธ์ 2546 ทำการสอนด้วยตนเอง ดังนี้

สัปดาห์ที่	ครั้งที่	วัน	กิจกรรมที่สอน	คำศัพท์
1 ชื่อสี	1	จันทร์	สีเขียวแสนสวย	สีเขียว
	2	อังคาร	สีแดงแสนสวย	สีแดง
	3	พุธ	สีเหลืองแสนสวย	สีเหลือง
	4	พฤหัสบดี	สีม่วงแสนสวย	สีม่วง
	5	ศุกร์	สีน้ำเงินแสนงาม	สีน้ำเงิน
2 ชื่อสัตว์	6	จันทร์	หมูจำ	หมู
	7	อังคาร	แมวเหมียว	แมว
	8	พุธ	ไก่..ก๊วก..ก๊วก	ไก่
	9	พฤหัสบดี	ปลาแสนงาม	ปลา
	10	ศุกร์	นกแสนสวย	นก
3 ชื่อเครื่อง แต่งกาย	11	จันทร์	เสื้อสีขาว	เสื้อ
	12	อังคาร	กางเกงของฉัน	กางเกง
	13	พุธ	กระโปรงแสนงาม	กระโปรง
	14	พฤหัสบดี	ถุงเท้าของหนู	ถุงเท้า
	15	ศุกร์	รองเท้าแสนกล	รองเท้า
4 ชื่อผลไม้	16	จันทร์	กล้วยแสนอร่อย	กล้วย
	17	อังคาร	ส้มแสนอร่อย	ส้ม
	18	พุธ	แตงโมสีแดง	แตงโม
	19	พฤหัสบดี	เงาะของใคร	เงาะ
	20	ศุกร์	มะละกอสีขาว	มะละกอ

สัปดาห์ที่	ครั้งที่	วัน	กิจกรรมที่สอน	คำศัพท์
5 ชื่ออุปกรณ์ การเรียนรู้	21	จันทร์	ดินสอสีของหนู	ดินสอ
	22	อังคาร	สมุดแสนสวย	สมุด
	23	พุธ	ยางลบสีสวย	ยางลบ
	24	พฤหัสบดี	ไม้บรรทัดตุ๊กตา	ไม้บรรทัด
	25	ศุกร์	กระเป๋าของฉัน	กระเป๋า

2.3 ทำการทดสอบวัดความคงทนในการเรียนรู้หลังจากเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว 2 สัปดาห์ โดยใช้แบบทดสอบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยฉบับเดิม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาความเข้าใจของคำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในระดับปฐมศึกษาจากการสอนคำศัพท์โดยใช้กิจกรรมศิลปะ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่ามัธยฐาน พิสัยควอไทล์ และประเมินระดับความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย

1.2 เปรียบเทียบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยก่อนและหลังจากการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของคะแนนระหว่างก่อนและหลังการทดลอง ด้วยวิธีของ The Wilcoxon Matched Pairs Signed Ranks Test

1.3 ศึกษาความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัย โดยเปรียบเทียบคะแนนหลังการสอนทันทีกับหลังการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะเสร็จสิ้นแล้ว 2 สัปดาห์

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าดัชนีความแม่นยำตรงเชิงเนื้อหาหรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

$$\frac{\sum R}{N} \quad \text{แทน} \quad \text{ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ}$$

$$\quad \quad \quad \text{แทน} \quad \text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญ}$$

3. สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

3.1 ค่ามัธยฐาน (Median) คำนวณจากสูตร ดังนี้ (นิภา ศรีไพโรจน์. 2542 : 61 – 62)

$$\text{Mdn} = \frac{X_{\frac{N}{2}} + X_{\frac{N}{2} + 1}}{2}$$

เมื่อ Mdn เป็นค่ามัธยฐาน
N เป็นจำนวนคะแนนหรือข้อมูลที่เป็นเลขคู่

$$X_{\frac{N}{2}} \quad \text{เป็นคะแนนตัวที่} \quad \frac{N}{2}$$

$$X_{\frac{N}{2} + 1} \quad \text{เป็นคะแนนตัวที่} \quad \frac{N}{2} + 1$$

3.2 ค่าพิสัยควอไทล์ (IQR) คำนวณจากสูตร ดังนี้ (ยุทธพงษ์ กัยวรรณ. 2543 : 152)

$$\text{IQR} = Q_3 - Q_1$$

เมื่อ IQR เป็นค่าพิสัยควอไทล์
Q₃ คือ ค่าที่ตำแหน่ง 1/4 หรือ 25%
Q₁ คือ ค่าที่ตำแหน่ง 3/4 หรือ 75%

3.3 สถิติทดสอบสมมติฐาน คือ ใช้สถิติแบบ Nonparametric Statistics เปรียบเทียบความแตกต่างของความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมศิลปะ และศึกษาความลงทนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยก่อนและหลังการทดลองภายในกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการทดสอบแบบ The Wilcoxon Matched Pairs Signed – Ranks Test (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 91)

$$D = Y - X$$

เมื่อ D แทน ค่าความแตกต่างของคะแนน X และ Y ก่อนและหลัง
การทดลอง

X แทน คะแนนของการทดสอบก่อนการทดลอง

Y แทน คะแนนของการทดสอบหลังการทดลอง

จัดอันดับค่าความแตกต่างจากค่าน้อยไปมาก

กำกับอันดับที่ด้วยเครื่องหมายบวกหรือเครื่องหมายลบที่มีอยู่เดิม

หาผลรวมของอันดับที่มีเครื่องหมายบวก และมีเครื่องหมายลบตามลำดับ

ค่าของผลรวมที่น้อยกว่า (โดยไม่คำนึงถึงเครื่องหมาย) เราเรียกค่านี้ว่าค่า T
(ค่าของผลรวมของอันดับที่มีเครื่องหมายกำกับที่น้อยกว่า)

$$\text{สูตร } Z = T - E(T)$$

$$\text{เมื่อ } E(T) = \frac{N(N+1)}{4}$$

$$S_T = \frac{N(N+1)(2N+1)}{24}$$

เมื่อ $E(T)$ = ค่าเฉลี่ยของผลรวมอันดับที่น้อยกว่า

N = จำนวนนักเรียน

S_T = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

Z = คะแนนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัย จากการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะ ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การศึกษาความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัย จากการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะ รายละเอียดดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 คะแนนความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัย จากการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะ

คนที่	คะแนนความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยก่อนการสอน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	คะแนนความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยหลังการสอน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	คะแนนที่เพิ่มขึ้น
1	5	15	10
2	6	15	9
3	6	17	11
4	4	12	8
5	5	13	8
6	6	15	9
7	4	16	12
8	7	18	11
Mdn	5.5	15	
IQR	2	3	
ระดับ	ปรับปรุง	ดี	

จากตาราง 1 แสดงคะแนนความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัย ก่อนจะได้รับการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะ มีช่วงคะแนนระหว่าง 4 -7 คะแนน ค่ามัธยฐาน เท่ากับ 5.5 และมีค่าพิสัยควอไทล์ เท่ากับ 2 มีความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยอยู่ในระดับปรับปรุง หลังจากที่ได้รับการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะแล้วมีช่วงคะแนนระหว่าง 12 -18 คะแนน ค่ามัธยฐาน เท่ากับ 15 และมีค่าพิสัยควอไทล์ เท่ากับ 3 มีความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยอยู่ในระดับดี แสดงว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับ

ปฐมวัย มีความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยสูงขึ้น ผลต่างของคะแนนมีช่วงคะแนนระหว่าง 8 – 12 คะแนน ค่ามัธยฐาน เท่ากับ 9.5 และค่าพิสัยควอไทล์ เท่ากับ 3

2. การเปรียบเทียบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัย จากการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะก่อนและหลังการทดลอง รายละเอียดดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยจากการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะ

คนที่	คะแนนความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย		ผลต่างของคะแนน $D = (Y - X)$	อันดับของ ความแตกต่าง	อันดับตามเครื่องหมาย		T
	ก่อน (x)	หลัง (y)			บวก	ลบ	
1	5	15	+10	5	+5.0	-	0*
2	6	15	+9	3.5	+3.5	-	
3	6	17	+11	6.5	+6.5	-	
4	4	12	+8	1.5	+1.5	-	
5	5	13	+8	1.5	+1.5	-	
6	6	15	+9	3.5	+3.5	-	
7	4	16	+12	8	+8.0	-	
8	7	18	+11	6.5	+6.5	-	
Mdn	5.5	15		รวม	36	0	
IQR	2	3					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 $N = 8$; $T = 5$

จากตาราง 2 แสดงว่าความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัย หลังจากได้รับการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะมีความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่เสนอไว้ว่า ความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยระดับปฐมวัยหลังได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมศิลปะสูงขึ้น

3. การเปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับปฐมวัย จากการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะหลังการสอนทันทีกับหลังการสอนเสร็จสิ้นแล้ว 2 สัปดาห์

ตาราง 3 คะแนนความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับปฐมวัย จากการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะหลังการสอนทันทีกับหลังการสอนเสร็จสิ้นแล้ว 2 สัปดาห์

คนที่	คะแนนความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยหลังการสอนทันที (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	คะแนนความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยหลังการสอนเสร็จสิ้นแล้ว 2 สัปดาห์ (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	คะแนนที่เปลี่ยนแปลง	ร้อยละที่เปลี่ยนแปลง
1	15	16	1	6.66
2	15	13	-2	-13.33
3	17	18	1	5.88
4	12	14	2	16.66
5	13	12	-1	-7.69
6	15	16	1	6.66
7	16	17	1	6.25
8	18	20	2	11.11
Mdn	15	16		32.20
IQR	3	4		
ระดับ	ดี	ดี		

จากตาราง 3 แสดงว่าความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยหลังการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะทันที มีช่วงคะแนนระหว่าง 12 -18 คะแนน ค่ามัธยฐาน เท่ากับ 15 และมีค่าพิสัยควอไทล์ เท่ากับ 3 มีความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยอยู่ในระดับดี หลังการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะเสร็จสิ้นแล้ว 2 สัปดาห์ มีช่วงคะแนนระหว่าง 12 – 20 คะแนน ค่ามัธยฐาน เท่ากับ 16 และมีพิสัยควอไทล์ เท่ากับ 4 มีความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยอยู่ในระดับดี ผลต่างของคะแนนคิดเป็นร้อยละมีคะแนนที่เปลี่ยนแปลง 32.20 แสดงว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยมีความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยอยู่ในระดับสูง

4. คะแนนความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยจากการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะ รายละเอียดแสดงดังตาราง 3

ตาราง 4 คะแนนความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัย จากการสอนโดยใช้กิจกรรมศิลปะ

คนที่	คะแนนความเข้าใจ คำศัพท์ภาษาไทย		ผลต่างของ คะแนน $D = (Y - X)$	อันดับของ ความ แตกต่าง	อันดับตาม เครื่องหมาย		T
	หลังการ ทดลองทันที (X)	หลังการทดลอง เสร็จสิ้น 2 สัปดาห์ (Y)			บวก	ลบ	
1	15	16	+1	3	+3		10*
2	15	13	-2	7		-7	
3	17	18	+1	3	+3		
4	12	14	+2	7	+7		
5	13	12	-1	3		-3	
6	15	16	+1	3	+3		
7	16	17	+1	3	+3		
8	18	20	+2	7	+7		
Mdn	15	16		รวม	26	-10	
IQR	3	4					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 $N = 8$; $T = 5$

จากตาราง 4 แสดงความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัย หลังจากได้รับการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะเสร็จสิ้นแล้ว 2 สัปดาห์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานในการศึกษาค้นคว้าที่ว่าความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยอยู่ในระดับสูง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการศึกษาความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมศิลปะ โดยมีการสรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ ไว้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัย จากการสอนคำศัพท์โดยใช้กิจกรรมศิลปะ
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับปฐมวัยก่อนและหลังการสอนคำศัพท์โดยใช้กิจกรรมศิลปะ
3. เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมศิลปะ

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับปฐมวัยหลังได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมศิลปะสูงขึ้น
2. ความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยอยู่ในระดับสูง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีระดับการได้ยินตั้งแต่ 26 เดซิเบลขึ้นไป มีระดับสติปัญญาปกติและไม่มีภาวะพิการอื่น ๆ แทรกซ้อน กำลังเรียนในระดับปฐมวัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ในโรงเรียนศึกษาพิเศษสุพรรณบุรี อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี เลือกโดยวิธีเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 8 คน ที่มาเรียนอย่างสม่ำเสมอ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะ จำนวน 25 แผน และแบบทดสอบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย จำนวน 20 ข้อ

วิธีดำเนินการทดลอง

ก่อนดำเนินการทดลอง ทำความคุ้นเคยกับเด็กกลุ่มตัวอย่างและทำการทดสอบก่อนการสอนโดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย ดำเนินการสอนโดยใช้กิจกรรมศิลปะกับเด็กกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เวลาในการทดลอง 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 30 นาที รวมเวลาทดลองทั้งสิ้น 25 ครั้ง เมื่อสิ้นสุดการทดลองแล้ว 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยทำการทดสอบวัดความคงทนการ

เรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยโดยใช้แบบทดสอบ วิธีการทดสอบ และวิธีตรวจให้คะแนนเช่นเดียวกับการทดสอบก่อนการทดลองทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยควอไทล์ การเปรียบเทียบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยก่อนและหลังการสอน โดยใช้กิจกรรมศิลปะด้วยวิธีการของ The Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test

สรุปผล

1. ความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับปฐมวัยสูงขึ้น หลังจากได้รับการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยหลังจากได้รับการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะมีความคงทนการเรียนรู้ระดับสูง

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยและความคงทนการเรียนรู้ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยจากการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะผลการทดลอง พบว่า

1. ความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยสูงขึ้น หลังจากได้รับการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งแสดงว่าการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ช่วยพัฒนาความเข้าใจในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทวรรณ เทวรักษ์ (2526 : 64 – 65) ที่ได้ศึกษาอิทธิพลของการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์และเกมการศึกษาในเด็กวัย 4-6 ขวบ ที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาไทยและคณิตศาสตร์ในระดับประถมศึกษา ซึ่งวิธีสอนโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์และเกมการศึกษามีผลในการส่งเสริมความสามารถและทักษะในการเรียนภาษาไทยและคณิตศาสตร์ในระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 มากกว่าวิธีสอนโดยเน้นการอ่าน เขียน ท่องจำ และเรียนเลข ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของ ดิวอี้ (Dewey. 1916 : 163 – 178) ที่ว่าการเรียนรู้โดยการกระทำ (Learning by doing) ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ดีจากการลงมือกระทำด้วยตนเอง ซึ่งกิจกรรมศิลปะเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ทำให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติและค้นพบด้วยตนเอง

2. การศึกษาความคงทนของการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหลังได้รับการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะผ่านไปแล้ว 2 สัปดาห์ ผลปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะมีความคงทนการเรียนรู้สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากสาเหตุที่ว่า การสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะเป็นกิจกรรมที่让孩子ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองจึงทำให้เกิดความจำซึ่งสอดคล้องกับ อาดัม (บุญเกื้อ ละอองปลิว . 2534 : 28 ; อ้างอิงจาก Adams. 1976 : 9) ได้ให้ความหมายของความคงทนในการเรียนรู้ว่า หมายถึง การคงไว้ซึ่งผลการเรียนหรือความสามารถที่จะระลึกถึง

สิ่งเร้าที่เคยเรียนมาแล้ว หลังจากที่ได้ทิ้งช่วงระยะเวลาหนึ่งความจำเป็นพฤติกรรมภายในที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ เช่นเดียวกับความรู้สึก การรับรู้ ความชอบและจิตนาการของมนุษย์ การที่จะจดจำสิ่งที่เรียนมาได้มากน้อยเพียงใดนั้น ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนรู้

ข้อสังเกตที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า

ข้อสังเกตที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยและความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีข้อสังเกตที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. การทดลองในครั้งนี้นำกิจกรรมศิลปะมาใช้ในการส่งเสริมการสอนคำศัพท์ภาษาไทย ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เพิ่มความสนุกสนาน ทำให้เด็กไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์และจิตนาการ
2. เด็กมีความรับผิดชอบมากขึ้น เช่น การนำผลงานของตัวเองไปแขวนโชว์ การช่วยครูเก็บหรือนำอุปกรณ์ไปล้างทำความสะอาด
3. เด็กจะชอบออกมาแสดงผลงานของตัวเองหน้าห้องเวลาที่ครูให้เด็กมาแสดงและจะพูดคุยกับเพื่อนด้วยภาษามือเกี่ยวกับผลงานของตนเอง

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. นักเรียนทุกคนควรมีโอกาสมีส่วนร่วมกิจกรรมในการเรียนการสอน
2. กิจกรรมศิลปะเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับเด็กเพราะกิจกรรมศิลปะมีกิจกรรมที่หลากหลาย ยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม และขณะสอนควรสอดแทรกความรู้ในด้านต่าง ๆ ไปด้วย
3. ครูควรสนับสนุนและให้แรงเสริมกับนักเรียนให้มีความกล้าแสดงออกในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน
4. การจัดเตรียมอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมควรให้เพียงพอกับจำนวนเด็กที่ได้รับการสอน และเหมาะสมกับเด็กแต่ละคน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้า

1. ควรมีการศึกษาความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยและความคงทนในการเรียนรู้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับชั้นที่สูงขึ้น
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบการศึกษาความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยโดยการจัดกิจกรรมศิลปะกับการจัดกิจกรรมแบบอื่น เช่น การจัดกิจกรรมเกม เป็นต้น
3. ควรมีการศึกษาความเข้าใจคำศัพท์และความคงทน ในวิชาภาษาอังกฤษในระดับชั้นที่สูงขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2528). *จิตวิทยาการศึกษาฉบับปรับปรุงใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- จุฑามาศ หันยอ. (2540). *ความสามารถในการพูดเพื่อสื่อความหมายโดยใช้เทคนิคการสอนพูดแบบสนทนาของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินก่อนวัยเรียน*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- จิตทวารวรรณ เตือนฉาย. (2541). *ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะวาดภาพนอกห้องเรียน*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จันทวรรณ เทวรักษ์. (2526). *อิทธิพลของการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์และเกมการศึกษาในวัย 4 – 6 ขวบ ที่มีต่อการเรียนรู้ภาษาไทยและคณิตศาสตร์ในระดับประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ; มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- จำปี แดงด้วง. (2538). *การทดลองใช้เกมผสมผสานในการสอนคำศัพท์กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ฉันทนา ภาคบงกช. (2535). *เอกสารประกอบการสอนวิชา ปว. 531 กิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ชไมมน ศรีสุรักษ์. (2540). *การศึกษาความสัมพันธ์ทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกลุ่มแบบวางแผนปฏิบัติทบทวนและแบบปกติ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. (2527). *จิตวิทยาเด็กปกติ*. กรุงเทพฯ : ภาคพัฒนาตำราและเอกสารวิชาการ หน่วยศึกษานิเทศ กรรมการฝึกหัดครู.
- ชัยณรงค์ เจริญพาณิชกุล. (2533). *พัฒนาเด็กด้วยศิลปะ*. กรุงเทพฯ : แปลนพัสซิชซึ่ง จำกัด.
- ชัยพร วิชชาวุธ. (2525). *มูลสารจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรงค์ มั่นเศรษฐวิทย์. (2540). *ภาษากับการพัฒนาความคิด*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียน สโตร์.
- นพพร แซ่เลื่อง. (2539). *การพัฒนาความรู้สึกรักที่มีต่อตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ แบบครูเน้นคุณค่าในตัวเอง*. วิทยานิพนธ์. กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- นิภา ศรีโพธิ์โรจน์. (2533). *สถิตินอนพาราเมตริก*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอ.เอส. พริ้นติ้งเฮ้าส์.
- . (2542). *สถิติประยุกต์ทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม.
- บุญเกื้อ ละอองปลิว. (2534). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้เกี่ยวกับโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการสอนแบบวิเคราะห์กับการสอนแบบปกติ*. ปรินญานิพนธ์. กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2526). *การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ : แนวคิดและวิธีการ*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- . (2528). *การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ : แนวคิดและวิธีการ*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- บึงอร ดันปาน. (2523). *การฝึกพูดสำหรับเด็กที่บกพร่องทางการได้ยิน*. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูสวนดุสิต. อัดสำเนา.
- . (2535). *การฝึกฟังฝึกพูด*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ สวนดุสิต.
- ประจิดต์ อภินันท์ภักดิ์ และมลิวลย์ ธรรมแสง. (2529). *ความสามารถในการจำแนกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยของเด็กหูหนวกไทยใช้ท่าแนะคำพูด*. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ประมวญ คิดคินสัน. (2532). *จิตวิทยาการศึกษาพิเศษ*. ตำรา – เอกสารวิชาการฉบับที่ 21. กรุงเทพฯ : ภาคพัฒนาตำราและเอกสารวิชาการหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2523). *การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการฟังและการพูด เอกสารประกอบการสอนวิชาการศึกษาพิเศษ 521. ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.*
- . (2529). *วิธีสอนพูด*. เอกสารการสอนประกอบวิชาศึกษาพิเศษ 531 ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- . (2533). *การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ*. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- . (2542). *หลักการสอนพูด*. กรุงเทพฯ : แว่นแก้ว.
- พรมารินทร์ สุทนต์จิตตะ. (2529). *การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนการสร้างภาพโดยใช้และไม่ใช้รูปเรขาคณิตเป็นสื่อ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- พรพรพรรณ เหลืองสุนทร. (2537). *กิจกรรมและสื่อการสอนเพื่อฝึกทักษะพัฒนาการและการเรียนรู้*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พื่อน เปรมพันธุ์. (2542). *ศาสตร์แห่งการใช้ภาษาไทย*. กาญจนบุรี : โปรแกรมวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี.

- มลิวลัย ธรรมแสง. (2521). *คู่มือการฝึกฟังและฝึกพูด*. กรุงเทพฯ : โรงเรียนเศรษฐเสถียร.
- . (2528). *วิธีสอนภาษาสำหรับเด็กหูหนวก*. กรุงเทพฯ : โรงเรียนเศรษฐเสถียร.
- ภาณี เศรษฐวงศ์สิน. (2541). *การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เสริมด้วยการพูดกับกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ปกติ*.
 ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
 ถ่ายเอกสาร.
- ยุทธพงษ์ กัยวรรณ. (2543). *พื้นฐานการวิจัย*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ราตี ทองสวัสดิ์. (2523). "การจัดตารางกิจกรรมประจำวัน". *เข้าใจเด็กก่อนวัยเรียน เล่ม 1*.
 กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- . (2531). *การจัดตารางกิจกรรมประจำวัน "เข้าใจเด็กก่อนวัยเรียน"* แนวการจัด
 ประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา, ในเอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง
 กับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. (2538). *หลักการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ :
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เลิศ อานันทนนะ. (2535). *เทคนิควิธีสอนศิลปะ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรารณ รักษิณ. (ม.ป.ป.). *เอกสารประกอบการเรียน เรื่องกิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็กก่อน
 วัยเรียน*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วิจิตรา อุดมมุลินทร์. (2528). *การศึกษามูลของการใช้กิจกรรมการเล่นที่มัลติมีเดียต่อการพัฒนา
 ความรู้และความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ในเด็กกลุ่มอาการดาวน์ระดับก่อน
 ประถมศึกษา*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. (2526). *การสร้างเสริมลักษณะนิสัยเด็กปฐมวัยด้านศิลปะ*. เอกสารประกอบ
 การสอนวิชาการสร้างเสริมลักษณะนิสัยเด็กระดับปฐมวัยศึกษา. หน่วยที่ 1 – 7. นนทบุรี :
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- . (2526). *ศิลปะศึกษา*. กรุงเทพฯ : วัฒนาสาร.
- วินารณ ปิ่นวัฒนากุล. (2528). *การทดลองใช้อุปกรณ์การสอนพูด วินา – 1 ประกอบ
 การสอนการเปล่งเสียงสระเดียวกับนักเรียนหูหนวกในระดับชั้นเด็กเล็ก*. ปรินญาณินพนธ์
 กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริพร สหสสานนท์. (2544). *การศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กที่มีความ
 ความบกพร่องทางร่างกายเนื่องมาจากสมองพิการ (ซี.พี) อายุ 4 – 7 ปี จากการเตรียม
 ความพร้อมโดยใช้แบบฝึกหัดกิจกรรมศิลปะ*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ).
 กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ศรียา นิยมธรรม และประภัสร นิยมธรรม. (2519). *พัฒนาการทางภาษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บรรณกิจ.
- (2523). *พัฒนาการทางภาษา*. เอกสารประกอบการสอนศึกษาพิเศษ 502. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- (2541). *พัฒนาการทางภาษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2540). *คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษาพุทธศักราช 2540*. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2540). *คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษาพุทธศักราช 2540*. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สตัป ชีระบุตร. (2521). *วิธีสอนพูด*. กรุงเทพฯ : ไทยเซมการพิมพ์.
- สมบุญ อุดมมุลินทร์. (2544). *ผลของการเตรียมความพร้อมเรื่องจำนวน 1 – 5 โดยใช้กิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กกลุ่มอาการดาวน์ระดับก่อนประถมศึกษา*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุจิตรา สุขเกษม. (2538). *ผลของการจัดกิจกรรมศิลปะที่มีต่อความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับปฐมวัย*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุรินทร์ภรณ์ อนันตมพงศ์. (2533). *ผลของการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาความสามารถทาง การสังเกตและการรับรู้ด้วยสายตาของเด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สันติ คุณประเสริฐและสมใจ สิทธิชัย. (2523). *ศิลปะศึกษา – ศึกษาศิลปะ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สตัยา สายเชื้อ. (2541). *กิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2529). *การจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็กและการศึกษาดูงาน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2531). *แผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล 2*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- (2536). *เอกสารและผลงานวิจัยการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2537). *แผนการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็ก*. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์.
- หรรษา นิลวิเชียร. (2535). *ปฐมวัยศึกษา หลักสูตรและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อภิสิริ จรัสชวนเทพ. (2529, เมษายน). “แนวคิดในการเตรียมความพร้อม,” *รักลูก* 4 : 101 – 106.
- เอนกกุล กรีนแสง. (2522). *หลักเบื้องต้นของการวัดผลการศึกษา*. พิษณุโลก : โครงการตำรา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.

- Arnheim, R. (1983). "Perceiving, Thinking, Forming," *Art Education*. 36 : 9 – 11.
- Dewey, John. (1916). *Experience and Thinking Democracy and Education Macnilan*.
- Gilmore, Susan Elizabeth. (1997). "The Relation of Oral Storytelling Ability to Certain Aspects of Language Comprehension in Third Grade Children Who are Achieving Normally," *Dissertation Abstracts International – A* (CD – RUM) 58 (7) : 1998, January. Available : UMI ; Dissertation Abstracts (1999)
- Luca, Mark. (1968). *Art Education Strategies of Teaching*. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice – Hall.
- Peterson Helen Thongs, Kindergarten. (1958). *The Key to Child Growth*. New York : Exposition Press.
- Tansley, A.E. (1960). *The Education of slow learning*. London : Baulledge.
- Voort, Catherine Vant. (1993, Winter). "Conversation Skills Training with the Developmentally Handicapped," *Dissertation Abstracts International*. 31 (4) 1983 – A .

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแผนการสอน คู่มือแบบทดสอบและแบบทดสอบความเข้าใจ คำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เต็มสิริ เนาวรังสี
อาจารย์ประจำภาควิชาอนุบาล สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย
2. อาจารย์สถาพร วิสามารถ
ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาพิเศษสุพรรณบุรี สังกัดกรมสามัญศึกษา
กองการศึกษาเพื่อคนพิการ กระทรวงศึกษาธิการ
ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
3. อาจารย์สุทธากร วสุโกคิน
อาจารย์โรงเรียนศึกษาพิเศษสุพรรณบุรี สังกัดกรมสามัญศึกษา
กองการศึกษาเพื่อคนพิการ กระทรวงศึกษาธิการ
ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ภาคผนวก ข

ตารางแสดงค่าดัชนีความแม่นยำตรงเชิงเนื้อหา IOC

ตาราง 5 แสดงคะแนนที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ที่ตรวจสอบ
ค่าดัชนี ความแม่นยำเชิงเนื้อหาหรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
เชิงพฤติกรรม

ไอ	ผู้เชี่ยวชาญ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	ข้อที่คัดเลือก
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1		+1	+1	+1	+3	+1	✓
2		+1	+1	+1	+3	+1	✓
3		+1	+1	+1	+3	+1	✓
4		0	+1	0	+1	0.33	-
5		+1	+1	+1	+3	+1	✓
6		+1	0	+1	+2	0.67	✓
7		+1	+1	0	+2	0.67	✓
8		+1	+1	0	+2	0.67	✓
9		+1	+1	+1	+3	+1	✓
10		+1	+1	0	+2	0.67	✓
11		+1	+1	+1	+3	+1	✓
12		+1	+1	+1	+3	+1	✓
13		+1	0	+1	+2	0.67	✓
14		0	+1	+1	+2	0.67	✓
15		+1	+1	+1	+3	+1	✓
16		+1	+1	+1	+3	+1	✓
17		+1	0	+1	+2	0.67	✓
18		+1	+1	+1	+3	+1	✓
19		+1	0	+1	+2	0.67	✓
20		0	+1	+1	+2	0.67	✓
21		+1	+1	+1	+3	+1	✓
22		+1	+1	0	+2	0.67	✓
23		0	0	0	0	0	-
24		+1	+1	+1	+3	+1	✓
25		+1	+1	+1	+3	+1	✓

ผู้เชี่ยวชาญ	คนที่ 1	ผู้ช่วยศาสตราจารย์เต็มสิริ	เนาวรังสี
ผู้เชี่ยวชาญ	คนที่ 2	อาจารย์สถาพร	วิสามารณ
ผู้เชี่ยวชาญ	คนที่ 3	อาจารย์สุธากร	วสุโกคิน

- คำชี้แจง
- หลักเกณฑ์การเลือกแบบทดสอบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย
1. เลือกแบบทดสอบที่มีคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
ลงความเห็นตรงกัน เท่ากับ 1 ได้จำนวน 13 ข้อ
 2. เลือกแบบทดสอบที่มีคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
ลงความเห็นตรงกัน เท่ากับ 0.67 ได้จำนวน 10 ข้อ
นำมาจับสลากให้ได้ 7 ข้อ

ภาคผนวก ค

- แผนการสอนการจัดกิจกรรมศิลปะ
- คู่มือแบบทดสอบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
- แบบทดสอบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย
- แบบบันทึกคะแนนความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย

แผนการทดลองที่ 1

ชื่อกิจกรรม สีเขียวแสนสวย

เนื้อหา คำศัพท์ “สีเขียว”

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถหยิบ ชี บัตรภาพ “สีเขียว” หรือ ทำภาษามือคำว่า “สีเขียว” ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูสวัสดิ์ทักทายกับนักเรียนและให้นักเรียนแนะนำชื่อตนเองทีละคน
2. ครูนำบัตรภาพ “สีเขียว” ให้นักเรียนดูและถามว่า “สีอะไร” ถ้านักเรียนตอบไม่ได้ ครูช่วยตอบพร้อมทำภาษามือ “สีเขียว”

ขั้นสอน

1. ครูบอกนักเรียนว่าวันนี้จะพับสี และครูสาธิตโดยนำกระดาษวาดเขียนพับครึ่ง และนำสีน้ำหลอดสีเขียวบีบลงบนกระดาษ เสร็จแล้วพับกระดาษตามรอยเดิมใช้นิ้วมือลูบสีไปมาให้ทั่วกระดาษ เปิดกระดาษออก
2. ครูตั้งคำถามนักเรียนอีกครั้งว่า “สีอะไร” ให้นักเรียนตอบ
3. ครูถามนักเรียน “อยากทำหรือไม่” แจกอุปกรณ์ในการพับสีให้คนละ 1 แผ่น

ขั้นสรุป

1. เมื่อนักเรียนทำเสร็จให้นักเรียนเขียนของตนเองถ้าชื่อใครเขียนไม่ได้ครูช่วยเขียน
2. ครูนำผลงานของนักเรียนแขวนโชว์ ให้นักเรียนออกมาชี้ภาพของตนเองและบอกว่า สีอะไรพร้อมทำภาษามือหรือบัตรภาพ “สีเขียว”

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรภาพ “สีเขียว”	2. สีน้ำสีเขียว (เป็นหลอด)
3. กระดาษวาดเขียน	4. ผ้าเปียกสำหรับเช็ดมือ

ขั้นประเมินผล

1. นักเรียนสามารถหยิบ ชี หรือทำภาษามือคำว่า “สีเขียว” จากภาพงานศิลปะได้อย่างถูกต้อง
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม

แผนการทดลองที่ 2

ชื่อกิจกรรม สีแดงแสนสวย

เนื้อหา คำศัพท์ “สีแดง”

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถหยิบ ชี บัตรภาพ “สีแดง” หรือ ทำภาษามือคำว่า “สีแดง” ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูทักทายกับนักเรียนและทบทวนคำศัพท์ “สีเขียว”
2. ครูนำผ้าสีแดงให้นักเรียนดู และถามว่า “สีอะไร” ให้นักเรียนช่วยกันตอบ ถ้าตอบไม่ได้ครูเฉลยพร้อมทำภาษามือ

ขั้นสอน

1. ครูนำกรรไกรมาตัดผ้าออกเป็นชิ้นเล็ก ๆ และให้นักเรียนช่วยกันตัด
2. เมื่อตัดผ้าเสร็จแล้วครูนำกระดาษแข็งและกาวมาพร้อมกับบอกชื่ออุปกรณ์
3. ครูสาธิตวิธีการติดปะผ้า โดยทากาวบนกระดาษนำเศษผ้าสีแดงที่นักเรียนช่วยกันตัดปะลงบนกระดาษแข็ง

4. ครูให้นักเรียนช่วยกันทากาวบนกระดาษและปะเศษผ้าให้ทั่วกระดาษ

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนนำกระดาษที่ติดด้วยเศษผ้าสีแดงไปตกแต่งห้องเรียน
2. ครูทบทวน คำว่า “สีแดง” อีกครั้งโดยชี้ไปที่ผลงานและถามว่า “สีอะไร” ให้นักเรียนช่วยกันตอบทำภาษามือ หรือหยิบชี บัตรภาพ “สีแดง”

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรภาพ “สีแดง”	2. ผ้าสีแดง
3. กาว	4. กระดาษแข็ง
5. กรรไกร	6. ไม้ไอศกรีมสำหรับทากาว

ขั้นประเมินผล

1. นักเรียนสามารถหยิบ ชี หรือทำภาษามือคำว่า “สีแดง” จากภาพงานศิลปะได้ อย่างถูกต้อง
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม

แผนการทดลองที่ 3

ชื่อกิจกรรม สีเหลืองแสนสวย

เนื้อหา คำศัพท์ “ สีเหลือง ”

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถหยิบ ชี บัตรภาพ “สีเหลือง” หรือ ทำภาษามือคำว่า “สีเหลือง” ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูทักทายกับนักเรียนและทบทวนคำว่า “สีแดง”
2. ครูนำสีโปสเตอร์สีเหลืองให้นักเรียนดูและถามว่า “สีอะไร”

ขั้นสอน

1. ครูผสมสีเหลืองลงในภาตผสมสีให้นักเรียนดู ครูทำภาษามือ “สีเหลือง” และให้นักเรียนทำตาม
2. ครูหยิบกระดาษทิชชูแผ่นใหญ่พับและนำมาจุ่มลงในภาตสีเหลือง และคลี่กระดาษให้นักเรียนดูและถามว่า “สีอะไร”
3. ครูนำกระดาษทิชชูที่จุ่มสีไปติดลงบนกระดาษวาดเขียน
4. ครูแจกกระดาษทิชชูให้นักเรียนทำคนละ 1 แผ่น พร้อมสอนให้นักเรียนพับกระดาษ

ขั้นสรุป

1. เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมเสร็จครูหยิบภาตสีให้นักเรียนดูถามว่า “สีอะไร”
2. ครูให้นักเรียนแสดงผลงานของตนเองทุกคนทำภาษามือ “สีเหลือง” หรือหยิบ ชี บัตรภาพ “สีเหลือง”

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. สีโปสเตอร์สีเหลือง	5. พู่กัน
2. กระดาษทิชชูอย่างหนา	6. บัตรภาพ “สีเหลือง”
3. กระดาษวาดเขียน	
4. ภาตผสมสี	

ขั้นประเมินผล

1. นักเรียนสามารถหยิบ ชี หรือทำภาษามือคำว่า “สีเหลือง” จากภาพงานศิลปะได้ อย่างถูกต้อง
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม

แผนการทดลองที่ 4

ชื่อกิจกรรม สีม่วงแสนสวย

เนื้อหา คำศัพท์ “ สีม่วง ”

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถหยิบ ชี บัตรภาพ “สีม่วง” หรือ ทำภาษามือคำว่า “สีม่วง” ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูสวัสดิ์ทักทายนักเรียนและทบทวนคำว่า “สีเหลือง”
2. ครูนำพู่กันที่ทำจากฟองน้ำให้นักเรียนดูถามว่า “อะไร รู้จักหรือไม่” ถ้านักเรียนตอบไม่ได้ครูเฉลย พร้อมทำภาษามือ

ขั้นสอน

1. ครูผสมสีม่วงลงในถาดสี บอกนักเรียนว่า “สีม่วง” พร้อมทำภาษามือสีม่วง
2. ครูนำกระดาษวาดเขียนติดผนังห้องวาดภาพระบายสีม่วงด้วยพู่กันฟองน้ำ
3. ครูถามนักเรียนว่า “สีอะไร” ให้นักเรียนตอบทีละคน
4. ครูแจกพู่กันคนละ 1 อัน ให้นักเรียนช่วยกันวาดภาพระบายสีให้เต็มกระดาษวาด

เขียน

ขั้นสรุป

1. ครูให้นักเรียนแต่ละคนเขียนชื่อตนเองลงบนผลงานของตนเองใครเขียนไม่ได้ครูช่วย

เขียน

2. ครูชี้ที่ผลงานและให้นักเรียนตอบว่าสีอะไร

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. สีโปสเตอร์สีม่วง	5. ดินสอ
2. กระดาษวาดเขียน	6. กระดาษวาดเขียน
3. พู่กันฟองน้ำ	7. ผ้าเปียกสำหรับเช็ดมือ
4. ถาดผสมสี	8. เลือสำหรับทำศิลปะ

ขั้นประเมินผล

1. นักเรียนสามารถหยิบ ชี หรือทำภาษามือคำว่า “สีม่วง” จากภาพงานศิลปะได้อย่างถูกต้อง
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม

แผนการทดลองที่ 5

ชื่อกิจกรรม สีนํ้าเงินแสนสวย

เนื้อหา คำศัพท์ “ สีนํ้าเงิน ”

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ บัตรภาพ “สีนํ้าเงิน” หรือ ทำภาษามือคำว่า “สีนํ้าเงิน” ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูสวัสดิ์ทักทายนักเรียนและทบทวนคำว่า “สีม่วง”
2. ครูนำสีนํ้าเงินผสมกับน้ำฟองสบู่ให้นักเรียนดู

ขั้นสอน

1. ครูสาธิตวิธีการเป่าสีผสมฟองสบู่ นำกระดาษวาดเขียนทาบบนสีผสมฟองสบู่ให้นักเรียนดูและทำภาษามือ “สีนํ้าเงิน” ให้นักเรียนทำภาษามือตาม
2. ครูแจกหลอดให้คนละ 1 หลอด เป่าสีและนำกระดาษไปทาบบนฟองสบู่เช่นเดียวกับครูจนเต็มแผ่นที่ละ 1 คน
3. ครูนำผลงานของนักเรียนที่เสร็จแล้วแขวนที่ผนัง

ขั้นสรุป

1. ครูให้นักเรียนชี้หรือบอกว่าผลงานของตนเองภาพไหน
2. ครูถามนักเรียนว่า “ฟองสบู่สีอะไร” ให้นักเรียนตอบทีละคนพร้อมทำภาษามือ

สื่อการเรียนการสอน

1. สีโปสเตอร์สีนํ้าเงิน	6. บัตรภาพ “สีนํ้าเงิน”
2. กระดาษวาดเขียน	7. หลอดดูด
3. ถาดผสมสี	8. ผ้ากันเปื้อน
4. พู่กัน	
5. ผ้าเปียกสำหรับเช็ดมือ	

ขั้นประเมินผล

1. นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ หรือทำภาษามือคำว่า “สีนํ้าเงิน” จากภาพงานศิลปะได้อย่างถูกต้อง
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม

แผนการทดลองที่ 6

ชื่อกิจกรรม หมูจำ

เนื้อหา คำศัพท์ “ หมู ”

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ ภาพ “หมู” หรือ ทำภาษามือคำว่า “หมู” ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ครูนำตุ๊กตาหมูให้นักเรียนดูและถามว่า “อะไร” โดยครูจะให้นักเรียนตอบคำถามที่ละคนจนครบหมดทุกคน ครูเฉลยคำตอบพร้อมทำภาษามือคำว่า “หมู” หากนักเรียนคนใดตอบ ถูกครูให้สติ๊กเกอร์รูปหมู 1 รูปติดที่หน้าอก

ขั้นสอน

1. ครูสนทนาเกี่ยวกับหมู โดยถามว่า “หมูมีกี่ขา” ให้นักเรียนตอบทีละคนถ้าใครตอบ ถูกครูให้สติ๊กเกอร์รูปหมูติดที่หน้าอกเช่นเดิม

2. ครูนำหมูจำที่ประดิษฐ์เรียบร้อยแล้วให้นักเรียนดูและตั้งคำถามว่า “อะไร” ให้นักเรียนช่วยกันตอบอยากทำหรือไม่

3. ครูสาธิตวิธีการทำ หมูจำ ให้นักเรียนดูโดย

3.1 นำภาพหมูจำให้นักเรียนระบายสีให้สวยงามเมื่อเสร็จแล้วตัดตามรูปหมู ใครตัดไม่ได้ครูช่วยตัด

3.2 นำที่หนีบผ้ามาหนีบใต้ตัวหมูเพื่อเป็นขาหมู

4. ครูแจกอุปกรณ์ในการทำหมูจำให้นักเรียนทุกคนลงมือทำ

ขั้นสรุป

1. เมื่อนักเรียนทำเสร็จทุกคนแล้วครูให้นักเรียนออกมาแสดงผลงานของตนเองหน้าชั้นเรียนพร้อมบอกชื่อผลงานที่ตนเองทำว่าเป็นภาพอะไรและสีอะไร เป็นต้น

2. ครูนำภาพหมู แมว และไก่ ให้นักเรียนดูและถามว่า “ใครรู้จักหมูบ้าง” ให้นักเรียนชี้และทำภาษามือทีละคนจนครบ

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ตุ๊กตาหมู	2. กรรไกร
3. ภาพหมู	4. สติ๊กเกอร์รูปหมู
5. ที่หนีบผ้า	6. ภาพหมู, ภาพแมว, ภาพไก่
7. สีเทียน	

ชั้นประเมินผล

1. นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ หรือทำภาษามือคำว่า “หนู” ได้อย่างถูกต้อง
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม

แผนการทดลองที่ 7

ชื่อกิจกรรม แมวเหมียว

เนื้อหา คำศัพท์ “แมว”

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ ภาพ “แมว” หรือ ทำภาษามือคำว่า “แมว” ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูสนทนาทักทายนักเรียนและทบทวนคำศัพท์เมื่อวานคำว่า “หมู”
2. ครูบอกนักเรียนว่า “วันนี้ครูจะพาเพื่อนหมูมาด้วย” และครูนำตุ๊กตาแมวให้นักเรียนดูและถามว่าอะไร ถ้านักเรียนตอบไม่ได้ครูช่วยตอบให้พร้อมทำภาษามือคำว่า “แมว”

ขั้นสอน

1. ครูถามนักเรียนว่า “ที่บ้านใครเลี้ยงแมวบ้าง”
2. ครูนำภาพแมวติดปะด้วยกระดาษสีต่าง ๆ ให้นักเรียนดูบอกชื่ออวัยวะต่าง ๆ ได้แก่ หู ลำตัว และหาง และสาธิตวิธีการทำติดกระดาษสีลงบนภาพแมวให้นักเรียนดูและถามนักเรียนอยากทำหรือไม่
3. ครูแจกอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ

ขั้นสรุป

1. เมื่อนักเรียนทำเสร็จครูให้นักเรียนนำภาพผลงานของตนเองมาแขวนไว้หน้าห้องออกมาบอกว่าเป็นภาพอะไรและสีอะไรจนครบหมดทุกคน

สื่อการเรียนการสอน

1. ตุ๊กตาแมว , ตุ๊กตาหมู
2. กระดาษสีต่าง ๆ ที่ตัดเป็น หู ลำตัว และหาง
3. ภาพแมว
4. กาว

ขั้นประเมินผล

1. นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ หรือทำภาษามือคำว่า “แมว” ได้อย่างถูกต้อง
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม

แผนการทดลองที่ 8

ชื่อกิจกรรม ไก่..ก๊าก..ก๊าก

เนื้อหา คำศัพท์ “ไก่”

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ ภาพ “ไก่” หรือ ทำภาษามือคำว่า “ไก่” ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูสวัสดิ์ทักทายนักเรียนและทบทวนคำว่า “แมว”
2. ครูนำภาพไก่ ให้นักเรียนดูและถามนักเรียนว่า “อะไร” ถ้าตอบไม่ได้ครูช่วยตอบ

และทำภาษามือคำว่า “ไก่”

ขั้นสอน

1. ครูแจกภาพไก่ให้นักเรียนช่วยกันระบายสีคนละ 2 ภาพ
2. ครูสาธิตวิธีทำโมบายไก่ โดยครูนำลวดมาดัดเป็นที่แขวนผูกเชือก นำภาพไก่ที่

นักเรียนช่วยกันระบายสีมาผูกติดกับเชือกอีกเป็นโมบายไก่

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนนำลวดที่แขวนไก่เรียบร้อยแล้วมาผูกติดกันให้เป็นโมบาย
2. ครูให้นักเรียนช่วยกันตอบว่าผลงานของนักเรียนเป็นภาพอะไร และมีจำนวนเท่าไร

พร้อมทำภาษามือคำว่า “ไก่”

3. ครูให้นักเรียนช่วยกันคิดแขวนโมบายตกแต่งห้องของตนเอง

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ภาพโปสเตอร์รูปไก่
2. ภาพวาดไก่
3. สีเทียน
4. ลวด
5. เชือก

ขั้นประเมินผล

1. นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ หรือทำภาษามือคำว่า “ไก่” ได้อย่างถูกต้อง
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม

แผนการทดลองที่ 9

ชื่อกิจกรรม ปลาแสนงาม

เนื้อหา คำศัพท์ “ปลา”

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถหยิบ ชี๊ ภาพ “ปลา” หรือ ทำภาษามือคำว่า “ปลา” ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูสนทนาทักทายนักเรียนและทบทวนคำว่า “ไก่”
2. ครูนำภาพปลาให้นักเรียนดูและถามว่า “ภาพอะไร” ให้นักเรียนช่วยกันตอบ

ขั้นสอน

1. ครูนำภาพปลาแสนงามที่ครูทำให้นักเรียนดู
2. ครูสาธิตการทำปลาแสนงามให้นักเรียนดู โดยนำกระดาษหนังสือพิมพ์ขยำเป็นก้อน

เล็ก ๆ ทากาวติดบนตัวปลาให้เต็มเสร็จแล้วครูทำภาษามือคำว่า “ปลา”

3. ครูแจกภาพปลาให้นักเรียนคนละ 1 ภาพพร้อมกระดาษหนังสือพิมพ์

ขั้นสรุป

1. ครูให้นักเรียนนำภาพปลาของตนเองแสดงหน้าห้องเรียนพร้อมทำภาษามือคำว่า “ปลา”

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ภาพปลา
2. หนังสือกระดาษหนังสือพิมพ์แผ่นเล็ก
3. ภาพวาดปลา
4. กาว

ขั้นประเมินผล

1. นักเรียนสามารถหยิบ ชี๊ หรือทำภาษามือคำว่า “ปลา” ได้อย่างถูกต้อง
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม

แผนการทดลองที่ 10

ชื่อกิจกรรม นกแสนสวย

เนื้อหา คำศัพท์ “นก”

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ ภาพ “นก” หรือ ทำภาษามือคำว่า “นก” ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูนำกล่องของขวัญให้นักเรียนดู และล้วงคลำของในกล่องทีละ 1 คนเมื่อครบแล้ว ครูถามนักเรียนว่า “อะไรอยู่ในกล่อง” ให้นักเรียนตอบทีละคน
2. ครูหยิบตุ๊กตาไม้รูปนกออกจากกล่องให้นักเรียนดู และพูดคำว่า “นก” พร้อมทำภาษามือ คำว่า “นก” และให้นักเรียนทำตาม

ขั้นสอน

1. ครูนำภาพขด้ายรูปนกให้นักเรียนดูสัมผัสและพูดคำว่า “นก” พร้อมทำภาษามือ ครูแนะนำอุปกรณ์ในการถัก ได้แก่ สีเทียน กระดาษ และภาพขด้ายรูปนก
2. ครูสาธิตการถักให้นักเรียนดูโดยวางกระดาษ A4 ทับภาพขด้ายนกใช้ลวดหนีบหนีบด้านบนของกระดาษนำสีเทียนถลงบนกระดาษจะปรากฏภาพนกและแจกอุปกรณ์ให้กับนักเรียนทุกคน หากนักเรียนคนไหนทำไม่ได้ครูช่วยนักเรียนหนีบกระดาษ
3. เมื่อถักเสร็จแล้วครูชี้ไปที่ภาพและทำภาษามือ คำว่า “นก” และให้นักเรียนทำตามทุกคน

ขั้นสรุป

1. ครูหยิบตุ๊กตาไม้รูปนกมาให้นักเรียนดูและถามว่า “อะไร” ให้นักเรียนตอบ
2. ครูให้นักเรียนนำผลงานของตนเองที่ได้จากการถักออกมาแสดงหน้าห้องทีละคนและถามว่า “ภาพอะไร” ให้นักเรียนตอบจนครบทุกคน

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ตุ๊กตานก	2. ภาพขด้ายรูปนก
3. สีเทียน	4. กระดาษ A4
5. ไม้หนีบหรือคลิปหนีบกระดาษ	

ขั้นประเมินผล

1. นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ หรือทำภาษามือคำว่า “นก” ได้อย่างถูกต้อง
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม

แผนการทดลองที่ 11

ชื่อกิจกรรม เสื้อสีสวย

เนื้อหา คำศัพท์ “เสื้อ”

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ ภาพ “เสื้อ” หรือ ทำภาษามือคำว่า “เสื้อ” ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวสวัสดิ์ทักทายนักเรียนและให้นักเรียนออกมาหน้าชั้นเรียน 1 คน พร้อมกับชี้ไปที่เสื้อและถามนักเรียนว่า “อะไร”

2. ครูให้นักเรียนทำภาษามือคำว่า “เสื้อ” จนครบทุกคนหรือพร้อม ๆ กัน

ขั้นสอน

1. ครูแจกภาพเสื้อให้นักเรียนคนละ 2 ภาพ ระบายสีเสื้อให้สวยงาม

2. ระบายสีเสื้อเสร็จ นำมาตากาวเพื่อไปติดลงบนภาพเด็กผู้หญิง เด็กผู้ชาย

ขั้นสรุป

1. ครูให้นักเรียนออกมาแสดงผลงานของตนเองและสนทนาเกี่ยวกับผลงานของตนเองว่า เสื้อของแต่ละคนสีอะไร

2. ครูนำเสื้อ กางเกง และกระโปรง ให้นักเรียนดูและตั้งคำถามว่า “ชิ้นไหนเสื้อ” ให้นักเรียนหยิบหรือชี้ “เสื้อ”

สื่อการเรียนการสอน

1. ภาพเด็กผู้หญิง เด็กผู้ชาย
2. ภาพเสื้อเด็กผู้หญิง เด็กผู้ชาย
3. สีเทียน
4. กาว
5. เสื้อ กางเกง และกระโปรง

ขั้นประเมินผล

1. นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ หรือทำภาษามือคำว่า “เสื้อ” ได้อย่างถูกต้อง
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม

แผนการทดลองที่ 12

ชื่อกิจกรรม กางเกงของฉัน

เนื้อหา คำศัพท์ “ กางเกง ”

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ ภาพ “กางเกง” หรือ ทำภาษามือคำว่า “กางเกง” ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูทบทวนคำว่า “เสื้อ” และให้นักเรียนนำภาพเด็กผู้หญิง เด็กผู้ชายใส่เสื้อเมื่อวานของตนเองออกมา

2. ครูบอกนักเรียนว่าวันนี้จะเรียนคำว่า “กางเกง” พร้อมกับทำภาษามือและหยิบกางเกงนักเรียนให้ดู

ขั้นสอน

1. ครูนำภาพวาดกางเกงให้นักเรียนดูและให้นักเรียนทำภาษามือ
2. ครูสาธิตวิธีการฉีกปะกางเกงให้นักเรียนดู แล้วแจกภาพวาดกางเกงให้นักเรียนคนละ 1 ภาพ พร้อมทำกิจกรรมฉีกปะ
3. ครูให้นักเรียนออกมาแสดงผลงานภาพของตนเองพร้อมกับทำภาษามือคำว่า “กางเกง”

ขั้นสรุป

ครูนำกางเกง (ของจริง) นักเรียนให้ดูและถามว่า “อะไร” ให้นักเรียนช่วยกันตอบจนครบทุกคนเสร็จแล้วครูและนักเรียนช่วยกันเก็บวัสดุอุปกรณ์

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ภาพเด็กผู้ชาย	2. ภาพกางเกง
3. กางเกง	4. กาว
5. กระดาษสีต่าง ๆ	

ขั้นประเมินผล

1. นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ หรือทำภาษามือคำว่า “กางเกง” ได้อย่างถูกต้อง
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม

แผนการทดลองที่ 13

ชื่อกิจกรรม กระโปรง

เนื้อหา คำศัพท์ “ กระโปรง ”

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถหยิบ ชี๊ ภาพ “กระโปรง” หรือ ทำภาษามือคำว่า “กระโปรง” ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูสนทนาทักทายนักเรียนและทบทวนคำว่า “กางเกง”
2. ครูให้นักเรียนนำภาพเด็กผู้หญิงมาและตั้งคำถามว่ายังขาดอะไรให้นักเรียนช่วยกัน

คิด

ขั้นสอน

1. ครูนำภาพกระโปรงให้นักเรียนดูและให้นักเรียนช่วยกันตอบและทำภาษามือ
2. ครูแจกภาพกระโปรงให้นักเรียนคนละ 1 ภาพ ระบายสีให้สวยงาม
3. นักเรียนตัดกระโปรงโดยตัดตามรอยเส้นที่ขีดไว้ของกระโปรงเสร็จแล้วนำไปติดลง

บนภาพเด็กผู้หญิง

ขั้นสรุป

ครูทบทวนคำว่า “กระโปรง” โดยชี้กระโปรงให้นักเรียนดูพร้อมทำภาษามือ

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ภาพเด็กผู้หญิงใส่เสื้อ
2. ภาพกระโปรง
3. สีเทียน
4. กาว
5. กรรไกร

ขั้นประเมินผล

1. นักเรียนสามารถหยิบ ชี๊ หรือทำภาษามือคำว่า “กระโปรง” ได้อย่างถูกต้อง
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม

แผนการทดลองที่ 14

ชื่อกิจกรรม ถุงเท้าของหนู

เนื้อหา คำศัพท์ “ ถุงเท้า ”

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ ภาพ “ถุงเท้า” หรือ ทำภาษามือคำว่า “ถุงเท้า” ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูสวัสดิ์ทักทายกับนักเรียนและทบทวนคำว่า “กระโปรง”
2. ครูนำถุงเท้า (ของจริง) ให้นักเรียนดูและให้นักเรียนตอบว่าอะไร ถ้าตอบไม่ได้ครูช่วยตอบพร้อมทำภาษามือ

ขั้นสอน

1. ครูสาธิตการประดิษฐ์ถุงเท้าโดยนำกระดาษสีแล้วนำถุงเท้ามาทาบบนกระดาษและวาดภาพถุงเท้าตามรอยที่ทาบติดกระดาษตามรอยที่ขีดไว้ เสร็จแล้วนำไปทากาวปะลงบนกระดาษวาดเขียน
2. ครูแจกอุปกรณ์ให้กับนักเรียนคนละ 1 ชุด เพื่อทำถุงเท้าและให้นักเรียนเลือกกระดาษตามชอบใจ หากเด็กคนไหนทำไม่ได้ครูช่วย

ขั้นสรุป

1. ครูให้นักเรียนนำภาพที่ได้ให้เพื่อน ๆ ดู และให้บอกว่า ภาพที่ทำเป็นภาพอะไร และมีสีอะไร
2. ครูทบทวนโดยให้นักเรียนทำภาษามือคำว่า “ถุงเท้า”

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ถุงเท้า (ของจริง)
2. กระดาษสี
2. ปากกาเมจิก
3. กระดาษวาดเขียน
4. กาว

ขั้นประเมินผล

1. นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ หรือทำภาษามือคำว่า “ถุงเท้า” ได้อย่างถูกต้อง
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม

แผนการทดลองที่ 15

ชื่อกิจกรรม ร่องเท้า

เนื้อหา คำศัพท์ “ ร่องเท้า ”

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ ภาพ “ร่องเท้า” หรือ ทำภาษามือคำว่า “ร่องเท้า” ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำร่องเท้า (ของจริง) ให้นักเรียนดูและถามว่า “อะไร” ถ้านักเรียนตอบไม่ได้ครูช่วยตอบพร้อมทำภาษามือ คำว่า “ร่องเท้า”

ขั้นสอน

1. ครูนำร่องเท้าทำด้วยกระดาษแข็ง ให้นักเรียนดูและถามนักเรียนว่า “อะไร”
2. ครูแจกภาพร่องเท้าให้นักเรียนคนละ 1 ภาพ และให้ระบายสีให้สวยงาม
3. เมื่อระบายสีเสร็จแล้วครูให้นักเรียนจับคู่ร่องเท้าและให้นักเรียนนับว่ามีทั้งหมดกี่คู่

ขั้นสรุป

1. เสร็จแล้วครูนำผลงานของเด็กแต่ละคนมาแสดงโชว์ ครูหยิบมาทีละข้างและถามว่า “ร่องเท้าของใคร” ให้ออกมาทำภาษามือ คำว่า “ร่องเท้า” และบอกว่าสีอะไร จนครบทุกคน

สื่อการเรียนการสอน

1. ร่องเท้า (ของจริง)
2. สีเทียน
3. ภาพวาดรูปร่องเท้า

ขั้นประเมินผล

1. นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ หรือทำภาษามือคำว่า “ร่องเท้า” ได้อย่างถูกต้อง
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม

แผนการทดลองที่ 16

ชื่อกิจกรรม กล้วยแสนอร่อย

เนื้อหา คำศัพท์ “กล้วย”

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ ภาพ “กล้วย” หรือ ทำภาษามือคำว่า “กล้วย” ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูสนทนาทักทายนักเรียนและทบทวนคำศัพท์เกี่ยวกับเครื่องแต่งกาย
2. ครูนำกล้วยให้นักเรียนดู 1 ผลและให้นักเรียนตอบคำถามว่าผลไม้คืออะไร

ขั้นสอน

1. ครูบอกนักเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของกล้วยและบอกลักษณะภายนอกว่ามีสีอะไร
2. ครูสาธิตการพิมพ์ภาพฟองน้ำตัดเป็นรูปกล้วยให้นักเรียนดู โดยการนำฟองน้ำแตะสี

เหลืองพิมพ์ลงบนกระดาษใช้สีเทียนตกแต่งภาพกล้วย

3. ครูให้นักเรียนพิมพ์ภาพกล้วยคนละ 1 ภาพ

ขั้นสรุป

ครูทบทวนคำว่า “กล้วย” โดยให้นักเรียนทำภาษามือและแสดงผลงานภาพพิมพ์ของตนเอง

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. กล้วย	2. ฟองน้ำที่ตัดเป็นรูปกล้วย
3. สีน้ำสีเหลือง	4. ถาดใส่สี
5. สีเทียน	6. กระดาษวาดเขียน
7. ผ้าเปียกสำหรับเช็ดมือ	

ขั้นประเมินผล

1. นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ หรือทำภาษามือคำว่า “กล้วย” ได้อย่างถูกต้อง
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม

แผนการทดลองที่ 17

ชื่อกิจกรรม สัมแสนอร่อย

เนื้อหา คำศัพท์ “ สัม ”

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถหยิบ ชี๊ ภาพ “ สัม ” หรือ ทำภาษามือคำว่า “ สัม ” ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูสวัสดิ์ทักทายนักเรียนและทบทวนคำว่า “กล้วย”

ขั้นสอน

1. ครูนำส้มมาให้ให้นักเรียนดูและทำภาษามือคำว่า “ สัม ” ให้นักเรียนทำภาษามือตาม
2. ครูหยิบผลส้มและอธิบายเกี่ยวกับส้มและให้นักเรียนทำภาษามือคำว่า “ สัม ” และนำผลงานส้มแสนอร่อยที่ครูทำให้นักเรียนดู
3. ครูแนะนำกระดาษสีส้มรูปวงกลม กระดาษหนังสือพิมพ์ กาว กระดาษสีน้ำตาล (ก้าน) และกระดาษสีเขียว (ใบ) ให้นักเรียนช่วยกันบอกว่ามีอะไรบ้าง
4. ครูสาธิตการทำส้มแสนอร่อยให้นักเรียนดู โดยขยำกระดาษหนังสือพิมพ์ให้เป็นก้อนกลม ๆ เล็ก ๆ วางไว้ตรงกลางกระดาษสีส้มรูปวงกลม 4-5 ก้อน ทากาวโดยรอบกระดาษสีส้ม แล้วนำกระดาษสีส้มรูปวงกลมอีกแผ่นมาปิดทับไม่ให้เห็นกระดาษหนังสือพิมพ์ เสร็จแล้วนำก้านกับใบมาติดเป็นลูกส้ม ครูสาธิตเสร็จแล้วแจกอุปกรณ์ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ

ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนออกมาแสดงผลงานของตนเองและทำภาษามือคำว่า “ สัม ”

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ผลไม้ ได้แก่ กล้วย ส้ม และเงาะ	2. กระดาษหนังสือพิมพ์
3. กระดาษสีส้มรูปวงกลม และสีอื่น ๆ	4. กาว

ขั้นประเมินผล

1. นักเรียนสามารถหยิบ ชี๊ หรือทำภาษามือคำว่า “ สัม ” ได้อย่างถูกต้อง
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม

แผนการทดลองที่ 18

ชื่อกิจกรรม แดงโมสีแดง

เนื้อหา คำศัพท์ “แดงโม”

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ ภาพ “แดงโม” หรือ ทำภาษามือคำว่า “แดงโม” ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูนำแดงโมให้นักเรียนดูและตั้งคำถามนักเรียนว่า “ผลไม้ชนิดนี้มีชื่ออะไร”
2. ครูทำภาษามือคำว่า “แดงโม” และให้นักเรียนทำตาม

ขั้นสอน

1. ครูผ่าแดงโมให้นักเรียนดูและสนทนาเกี่ยวกับแดงโม
2. ครูนำภาพแดงโมที่มีกระดาษสีติดปะอยู่ให้นักเรียนดูและสาธิตการทำภาพติดปะ

กระดาษสีภาพแดงโมให้นักเรียนดู

3. ครูแจกอุปกรณ์ในการทำภาพปะติดให้นักเรียนคนละ 1 ชุดและให้นักเรียนทำ

ขั้นสรุป

ครูสนทนาเกี่ยวกับผลงานของนักเรียนอีกครั้ง และตอบคำถามว่าแดงโมมีสีอะไรบ้าง
นักเรียนทำภาษามือคำว่า “แดงโม”

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. แดงโม 1 ผล	2. ภาพแดงโม
3. กระดาษสีแดง สีเขียว	4. กาว
5. ไม้ไอศกรีมสำหรับทากาว	

ขั้นประเมินผล

1. นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ หรือทำภาษามือคำว่า “แดงโม” ได้อย่างถูกต้อง
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม

แผนการทดลองที่ 19

ชื่อกิจกรรม เเจาะงามเงะ

เนื้อหา คำศัพท์ “ เเจาะ ”

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถหยิบ ชี ภาพ “เเจาะ” หรือ ทำภาษามือคำว่า “เเจาะ” ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูตั้งคำถามนักเรียนว่า “ผลไม้อะไรมีสีแดงบ้าง” ให้นักเรียนช่วยกันตอบ
2. ครูนำเงะให้นักเรียนดูพร้อมทำภาษามือคำว่า “เเจาะ” ให้นักเรียนทำตาม

ขั้นสอน

1. ครูนำดินน้ำมันสีแดงปั้นเป็นลูกเงะให้นักเรียนดูและถาม “นักเรียนอยากปั้นลูกเงะไหม”

2. ครูแจกดินน้ำมันนักเรียนคนละ 2 ก้อนและใช้กิ้งไม้แห้งเล็ก ๆ
3. ครูสาธิตการปั้นลูกเงะอีกครั้งและให้นักเรียนทำตาม

ขั้นสรุป

1. ครูชูลูกเงะที่ปั้นเสร็จแล้วให้นักเรียนดูและถามนักเรียนว่า “อะไร”
2. เมื่อนักเรียนปั้นลูกเงะเสร็จแล้วแสดงผลงานของตนเองและทำภาษามือคำว่า “เเจาะ” จัดแสดงผลงานโดยนักเรียนช่วยกันนำเงะจัดใส่ตระกร้าหรือจานใบเล็ก ๆ

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. เเจาะ
2. ดินน้ำมัน
3. กิ้งไม้แห้งเล็ก ๆ
4. ตะกร้าหรือจานใบเล็ก ๆ

ขั้นประเมินผล

1. นักเรียนสามารถหยิบ ชี หรือทำภาษามือคำว่า “เเจาะ” ได้อย่างถูกต้อง
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม

แผนการทดลองที่ 20

ชื่อกิจกรรม มะละกอสีสวย

เนื้อหา คำศัพท์ “ มะละกอ ”

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถหยิบ ชี๊ ภาพ “มะละกอ” หรือ ทำภาษามือคำว่า “มะละกอ” ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวสวัสดิ์ทักทายนักเรียนและนำกลองมาให้นักเรียนคลำสิ่งของภายในกลองที่
ละคนจนครบหมดทุกคน

2. ครูตั้งคำถามนักเรียนว่ามีอะไรอยู่ในกลองในนักเรียนตอบทีละคน

ขั้นสอน

1. ครูเฉลยโดยหยิบมะละกอให้นักเรียนดูและทำภาษามือคำว่า “มะละกอ” และให้
นักเรียนทำภาษามือตาม

2. ครูถามนักเรียนว่ามะละกามีสีอะไรบ้าง ครูนำภาพมะละกอที่โรยทรายสีให้นักเรียนดู

3. ครูสาธิตวิธีโรยทรายสีบนภาพมะละกอให้ดูและให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ

ขั้นสรุป

1. ครูให้นักเรียนนำผลงานของตนเองมาแสดงหน้าห้องเรียนและแนะนำให้เพื่อน ๆ

ทราบด้วยภาษามือ คำว่า “มะละกอ” จนครบทุกคน

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. มะละกอ	2. กลองกระดาด
3. ภาพมะละกอ	4. กาว
5. ทรายสีส้ม สีเหลือง และสีเขียว	6. ไม้ไอศกรีมสำหรับทา

ขั้นประเมินผล

1. นักเรียนสามารถหยิบ ชี๊ หรือทำภาษามือคำว่า “มะละกอ” ได้อย่างถูกต้อง
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม

แผนการทดลองที่ 21

ชื่อกิจกรรม ดินสอของหนู

เนื้อหา คำศัพท์ “ ดินสอ ”

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถหยิบ ชี๊ ภาพ “ดินสอ” หรือ ทำภาษามือคำว่า “ดินสอ” ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูสวัสดิ์ดีทักทายนักเรียนและทบทวนคำศัพท์เกี่ยวกับผลไม้ที่เรียนไปแล้ว
2. ครูนำกล่องดินสอให้นักเรียนดูและถามตั้งคำถามว่าข้างในมีอะไรช่วยกันตอบหน่อย

ขั้นสอน

1. ครูหยิบดินสอขึ้นและถามนักเรียนว่า “อะไร”
2. ครูทำภาษามือคำว่า “ดินสอ” และบอกประโยชน์ของดินสอ
3. ครูแนะนำสีน้ำ ระบายเทาขาวภาพดินสอ และสาธิตวิธีระบายสีน้ำด้วยนิ้วมือ

ขั้นสรุป

เมื่อภาพแห้งให้นักเรียนนำผลงานของตนเองออกมาหน้าชั้นและบอกเพื่อน ๆ ว่าดินสอตนเองมีสีอะไร พร้อมกับทำภาษามือคำว่า “ดินสอ” ทุกคน

สื่อการเรียนการสอน

1. กระดาษเทาขาว
2. สีน้ำหลายสี
3. จานสี
4. ผ้าเปียก, ผ้ากันเปื้อน
5. กรรไกร

ขั้นประเมินผล

1. นักเรียนสามารถหยิบ ชี๊ หรือทำภาษามือคำว่า “ดินสอ” ได้อย่างถูกต้อง
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม

แผนการทดลองที่ 22

ชื่อกิจกรรม สมุดแสนสวย

เนื้อหา คำศัพท์ “สมุด”

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ ภาพ “สมุด” หรือ ทำภาษามือคำว่า “สมุด” ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูสนทนาทักทายนักเรียนและทบทวนคำว่า “ดินสอ”
2. ครูนำสมุดนักเรียนของทุกคนขึ้นมาและทำภาษามือคำว่า “สมุด” โดยให้นักเรียน

ทำตาม

ขั้นสอน

1. ครูบอกถึงประโยชน์ของสมุดว่ามีไว้เขียนหนังสือวาดภาพ
2. ครูแนะนำหนังสือนิตยสารและตัดภาพต่าง ๆ ในหนังสือมาทากาวแล้วไปตกแต่ง

ปกสมุด

3. ครูให้นักเรียนตกแต่งปกสมุดของตนเองโดยเลือกตัดภาพจากนิตยสารที่ตนเองชอบ แล้วนำมาติดปะลงบนปกสมุดของตนเอง

ขั้นสรุป

1. ครูให้นักเรียนแนะนำภาพผลงานของตนเองให้เพื่อน ๆ ฟัง
2. ครูทบทวนคำว่า “สมุด” โดยทำภาษามือและบอกประโยชน์ของสมุดอีกครั้ง

สื่อการเรียนการสอน

1. สมุด
2. หนังสือภาพนิตยสารต่าง ๆ
3. สีเทียน
4. กาว
5. กรรไกร

ขั้นประเมินผล

1. นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ หรือทำภาษามือคำว่า “สมุด” ได้อย่างถูกต้อง
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม

แผนการทดลองที่ 23

ชื่อกิจกรรม ยางลบแสนกล

เนื้อหา คำศัพท์ “ ยางลบ ”

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ ภาพ “ยางลบ” หรือ ทำภาษามือคำว่า “ยางลบ” ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูสนทนาทักทายนักเรียนและทบทวนคำว่า “สมุด” พร้อมกับให้นักเรียนทำภาษามือ
2. ครูนำยางลบมาให้แก่นักเรียนดูและถามว่า “รู้จักหรือไม่ว่าเป็นอะไร” พร้อมบอกประโยชน์ของยางลบ

ขั้นสอน

1. ครูนำภาพฟันทึที่เสร็จแล้วให้นักเรียนดูและให้นักเรียนจับคู่ยางลบกับภาพว่าเป็นภาพของยางลบอันไหน
2. ครูสาธิตการฟันทึรูปร่างยางลบต่าง ๆ ให้นักเรียนดูโดยวางยางลบรูปร่างต่าง ๆ บนกระดาษวาดเขียนและฟันทึ หยิบยางลบชิ้นนำผลงานไปตาก
3. ครูแจกกระดาษวาดเขียนให้นักเรียนฟันทึยางลบรูปร่างต่าง ๆ โดยจัดวางตามที่ตนเองชอบ

ขั้นสรุป

นักเรียนนำผลงานของตนเองให้เพื่อน ๆ ดูและนำยางลบรูปร่างต่าง ๆ มาวางทาบให้ตรงกับภาพฟันทึที่ฟันทึ พร้อมกับทำภาษามือคำว่า “ยางลบ”

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ยางลบแบบต่าง ๆ	2. สีน้ำ
3. แปรงสีฟัน	4. กระดาษวาดเขียน
5. ผ้ากันเปื้อน	6. ผ้าเช็ดมือ
7. กระดาษหนังสือพิมพ์	

ขั้นประเมินผล

1. นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ หรือทำภาษามือคำว่า “ยางลบ” ได้อย่างถูกต้อง
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม

แผนการทดลองที่ 24

ชื่อกิจกรรม ไม้บรรทัดแสนสวย

เนื้อหา คำศัพท์ “ไม้บรรทัด”

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ ภาพ “ไม้บรรทัด” หรือ ทำภาษามือคำว่า “ไม้บรรทัด” ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูสนทนาทักทายนักเรียนและทบทวนคำว่า “ยางลบ”
2. ครูนำไม้บรรทัดให้นักเรียนดู และถามตั้งคำถาม “รู้จักหรือไม่ว่าเป็นอะไร”

ขั้นสอน

1. ครูทำภาษามือคำว่า “ไม้บรรทัด” และให้นักเรียนทำตามและบอกถึงประโยชน์ของไม้บรรทัด

2. ครูสาธิตการตกแต่งภาพไม้บรรทัดแสนสวย โดยนำสีเทียนมาวาดรูปต่าง ๆ และระบายสีให้สวยงาม

ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนออกมาแสดงผลงานของตนเองให้เพื่อน ๆ ดูและทำภาษามือคำว่า “ไม้บรรทัด”

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ไม้บรรทัด (ของจริง)
2. ภาพไม้บรรทัด
2. ดินสอ
3. สีเทียน

ขั้นประเมินผล

1. นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ หรือทำภาษามือคำว่า “ไม้บรรทัด” ได้อย่างถูกต้อง
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม

แผนการทดลองที่ 25

ชื่อกิจกรรม กระเป๋านั้น

เนื้อหา คำศัพท์ “ กระเป๋า ”

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ ภาพ “ กระเป๋า ” หรือ ทำภาษามือคำว่า “ กระเป๋า ” ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูสนทนาทักทายนักเรียนและทบทวนคำว่า “ ไม่บรรทัด ”
2. ครูหยิบกระเป๋าของครูให้นักเรียนดูและถามว่า “ รู้จักหรือไม่ และเรียกว่าอะไร ” ทำภาษามือคำว่า “ กระเป๋า ” ทุกคน

ขั้นสอน

1. ครูบอกประโยชน์ของกระเป๋าและนักเรียนตอบคำถามครูว่ากระเป๋าของตนเองคืออะไร
2. ครูนำกระเป๋ากระดาษที่ครูพับให้นักเรียนดูและสาธิตวิธีการพับกระเป๋า
3. ครูแจกกระดาษให้นักเรียนพับกระเป๋าและตกแต่งกระเป๋าด้วยสีเทียนให้สวยงาม

ขั้นสรุป

1. ครูให้นักเรียนนำกระเป๋ามาแสดงและให้บอกว่ากระเป๋าของตนเองคืออะไร
2. ครูทบทวนคำว่า “ กระเป๋า ” และให้นักเรียนทำภาษามือ คำว่า “ กระเป๋า ” ทุกคน

สื่อการเรียนการสอน

1. กระเป๋า
2. กระดาษวาดเขียน
3. เชือก
4. กาว
5. กรรไกร
6. สีเทียน

ขั้นประเมินผล

1. นักเรียนสามารถหยิบ ชี้ หรือทำภาษามือคำว่า “ กระเป๋า ” ได้อย่างถูกต้อง
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม

คู่มือแบบทดสอบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัย

แบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบเชิงรูปภาพสำหรับผู้วิจัยดำเนินการทดสอบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัย ก่อนการทดลอง , หลังการทดลองทันที และหลังการทดลองเสร็จสิ้นแล้ว 2 สัปดาห์ ซึ่งแบบทดสอบมีทั้งหมดจำนวน 20 ข้อ

การดำเนินการทดสอบ

การเตรียมก่อนการทดสอบ

1. ผู้ทำการประเมินจัดสถานที่ โต๊ะ เก้าอี้ ให้เหมาะสมกับผู้รับการทดสอบ
2. ผู้ทำการประเมิน เขียนชื่อเด็กลงในแบบบันทึกคะแนนความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย

การทดสอบ

1. ทดสอบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยทีละ 1 คน
2. อธิบายคำสั่งในการทำแบบทดสอบให้เด็กดู โดยครูทำภาษามือให้นักเรียน ชี้ หยิบ หรือทำภาษามือ จากภาพตัวเลือกแบบทดสอบ 1 ภาพต่อ 1 ข้อ ในแต่ละกลุ่ม จำนวน 20 ข้อ
3. การทำแบบทดสอบครูกำหนดเวลาในการทำคนละประมาณ 60 นาที

การตรวจให้คะแนน

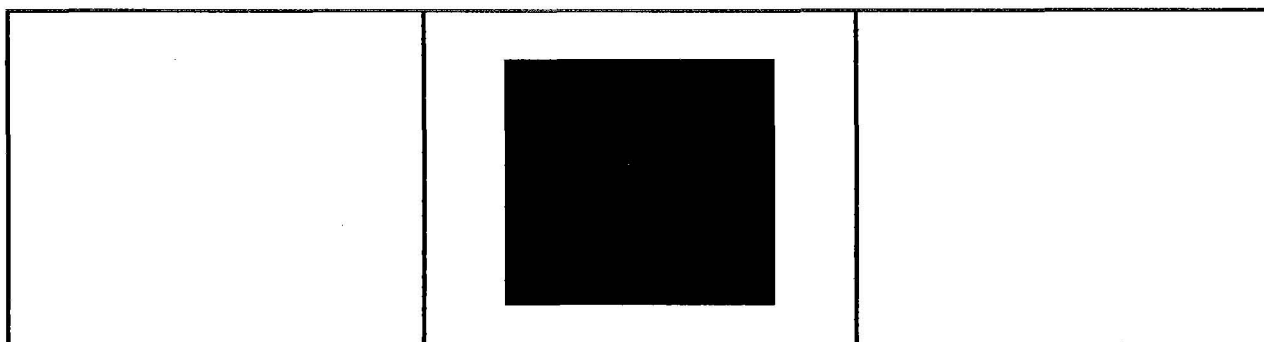
เด็กชี้ หรือทำภาษามือถูก ให้	1	คะแนน
เด็กชี้ ทำภาษามือผิด หรือไม่ทำ ให้	0	คะแนน

แบบทดสอบความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย

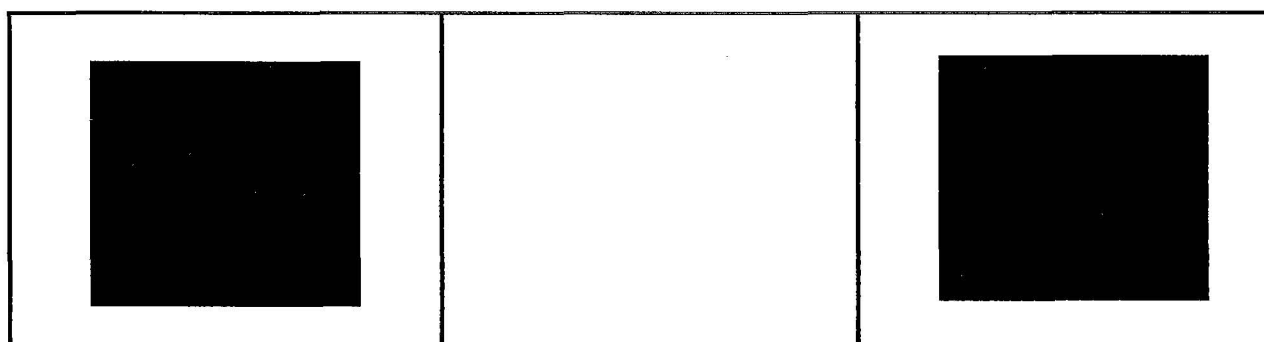
คำสั่ง ครูทำภาษามือให้เด็ก ชี้ หรือทำภาษามือ จากภาพตัวเลือกแบบทดสอบ 1 ภาพต่อ 1 ข้อ
ในแต่ละกลุ่ม จำนวน 20 ข้อ

เด็กตอบถูก ให้	1	คะแนน
เด็กตอบผิดหรือไม่ตอบ ให้	0	คะแนน

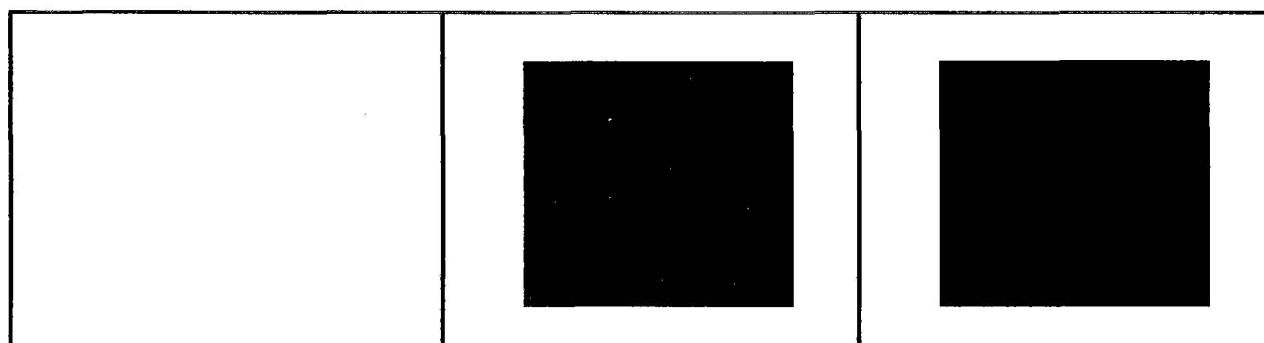
แบบทดสอบข้อที่ 1 “สีเขียวน”

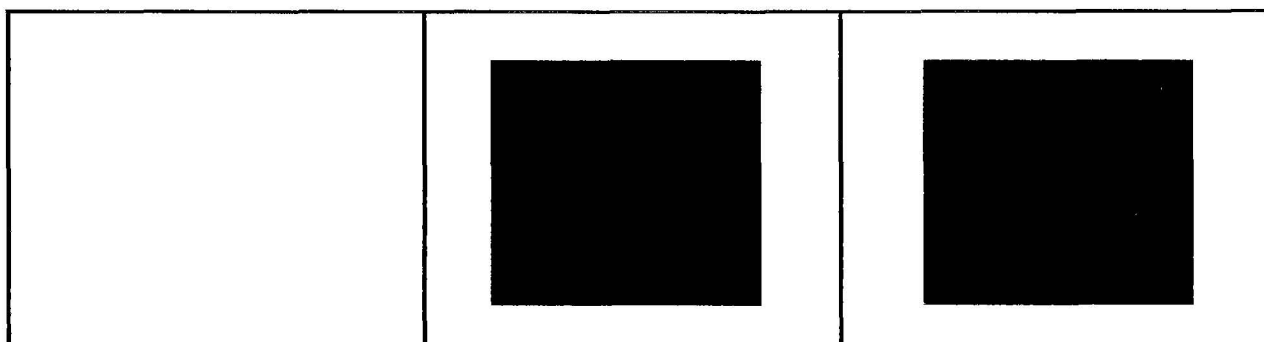
แบบทดสอบข้อที่ 2 “สีแดง”

แบบทดสอบข้อที่ 3 “สีเหลือง”

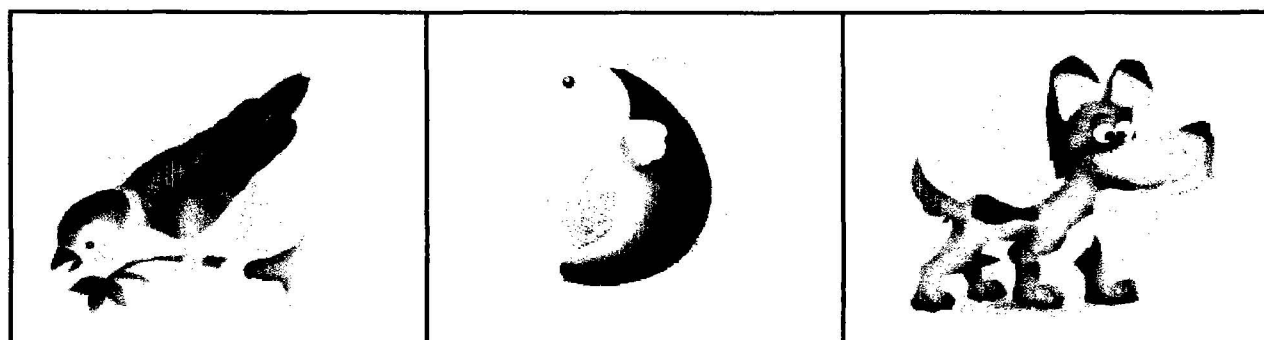
แบบทดสอบข้อที่ 4 “สีน้ำเงิน”

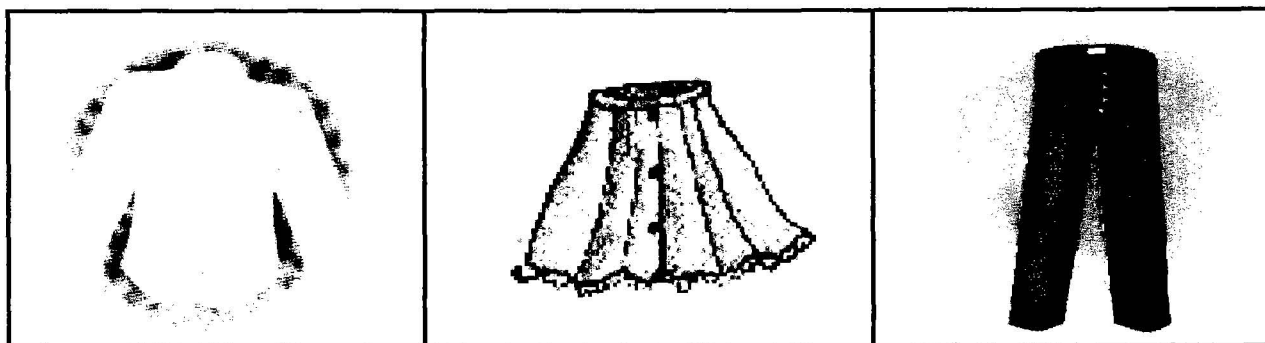
แบบทดสอบข้อที่ 5 “ไก่”

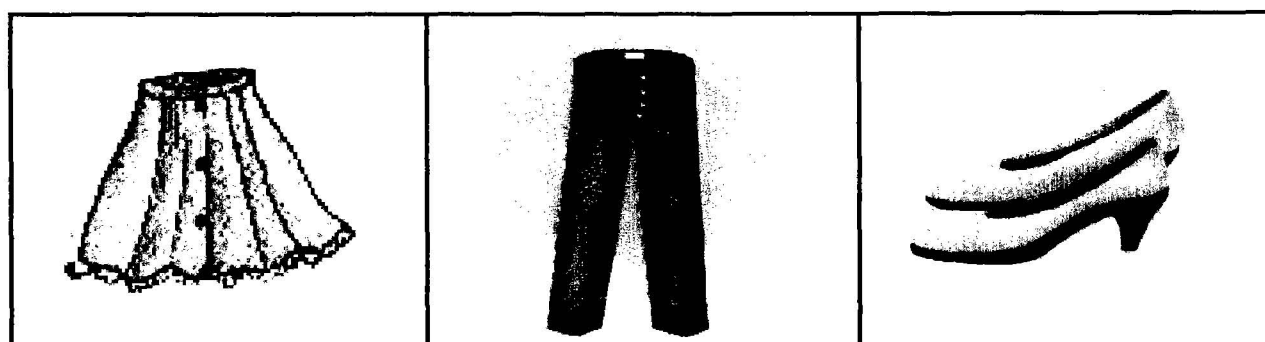
แบบทดสอบข้อที่ 6 “ปลา”

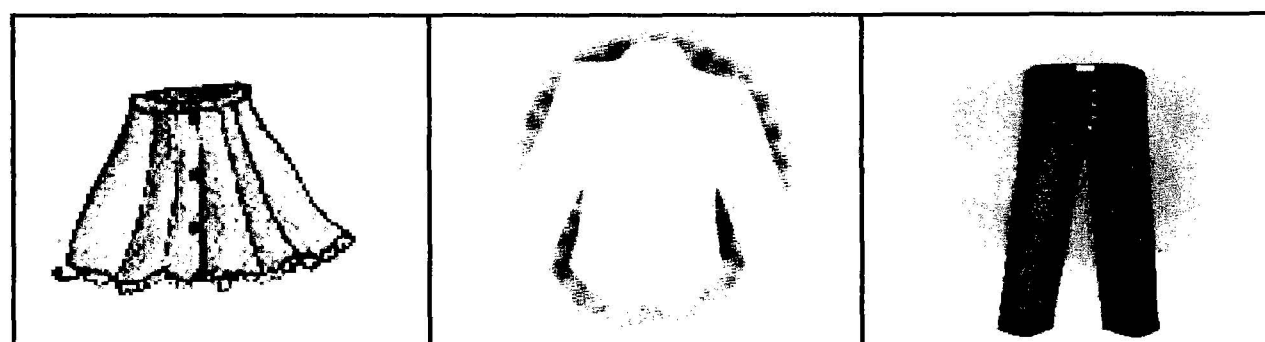
แบบทดสอบข้อที่ 7 “เสื้อ”

แบบทดสอบข้อที่ 8 “กางเกง”

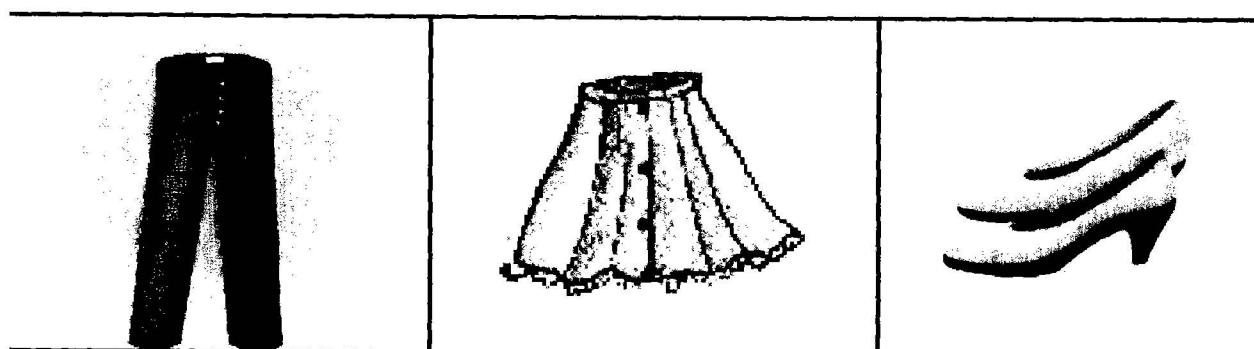
แบบทดสอบข้อที่ 9 “กระโปรง”

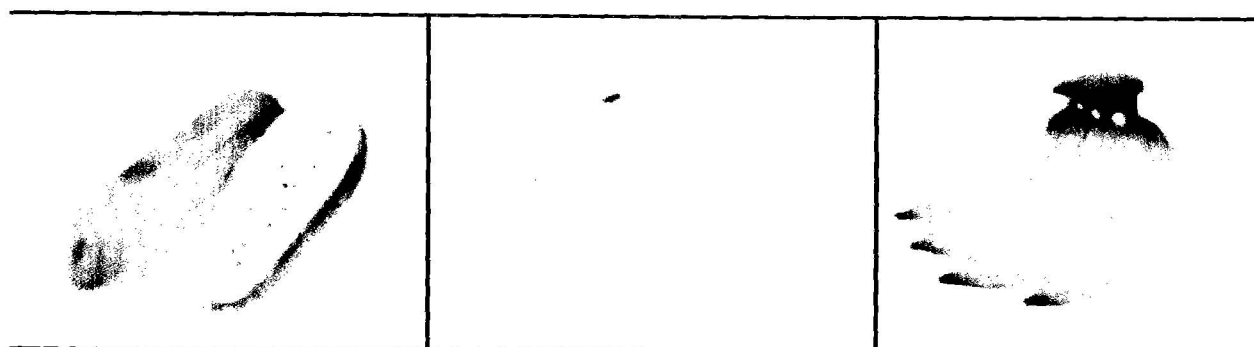
แบบทดสอบข้อที่ 10 “ถุงเท้า”

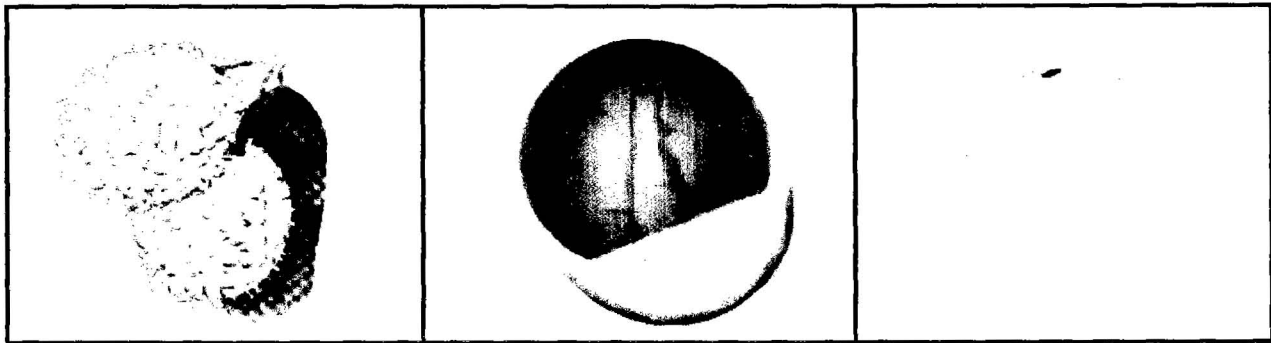
แบบทดสอบข้อที่ 11 “รองเท้า”

แบบทดสอบข้อที่ 12 “กล้วย”

แบบทดสอบข้อที่ 13 “ส้ม”

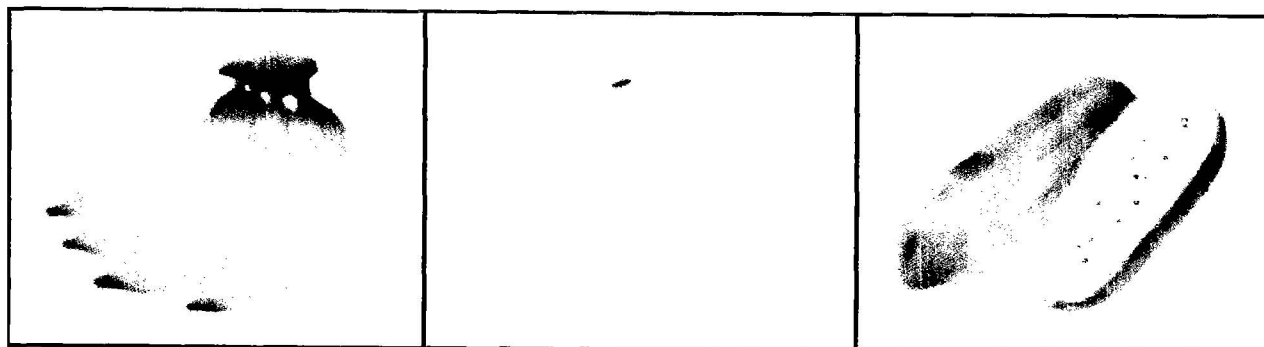
แบบทดสอบข้อที่ 14 “แตงโม”

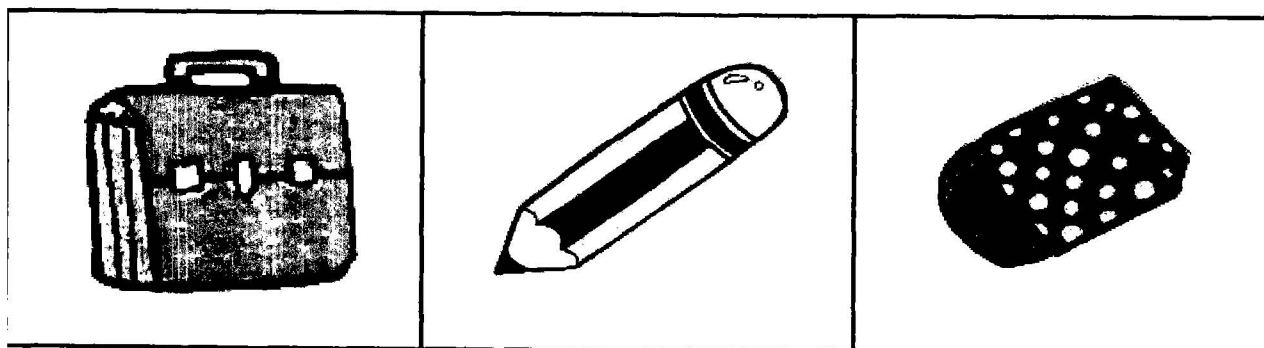
แบบทดสอบข้อที่ 15 “เงาะ”

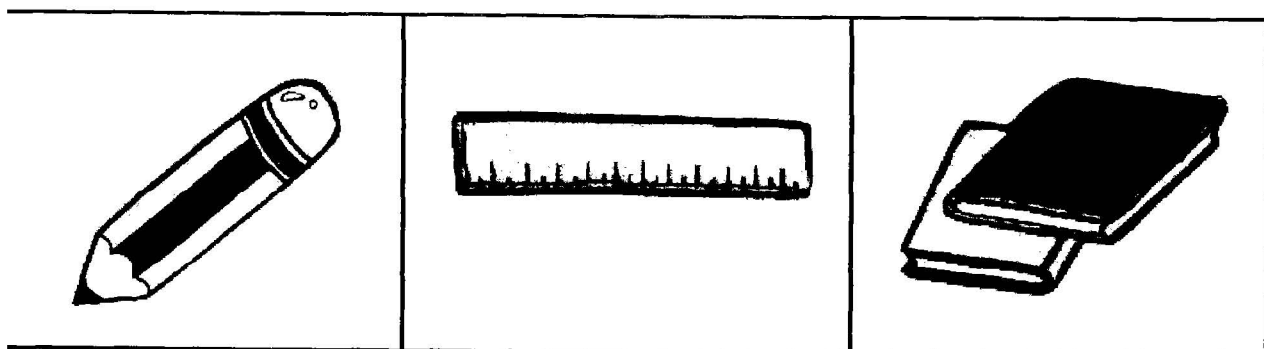
แบบทดสอบข้อที่ 16 “มะละกอ”

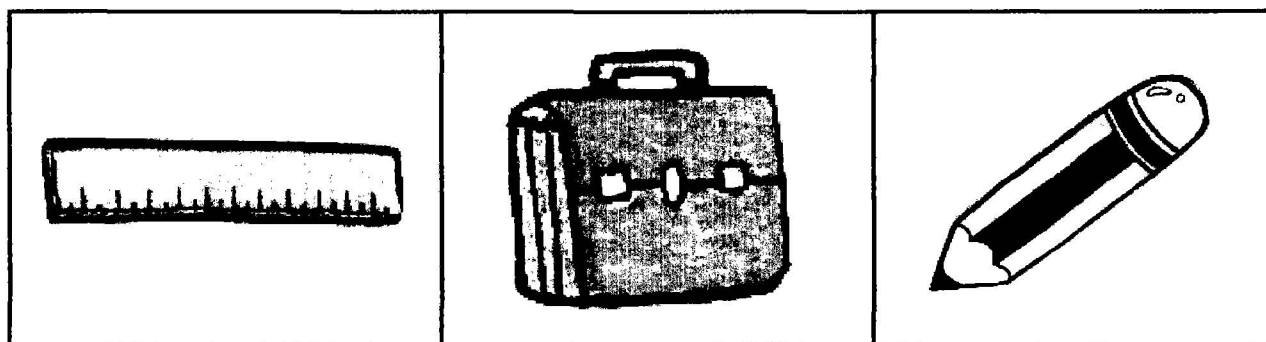
แบบทดสอบข้อที่ 17 “ดินสอ”

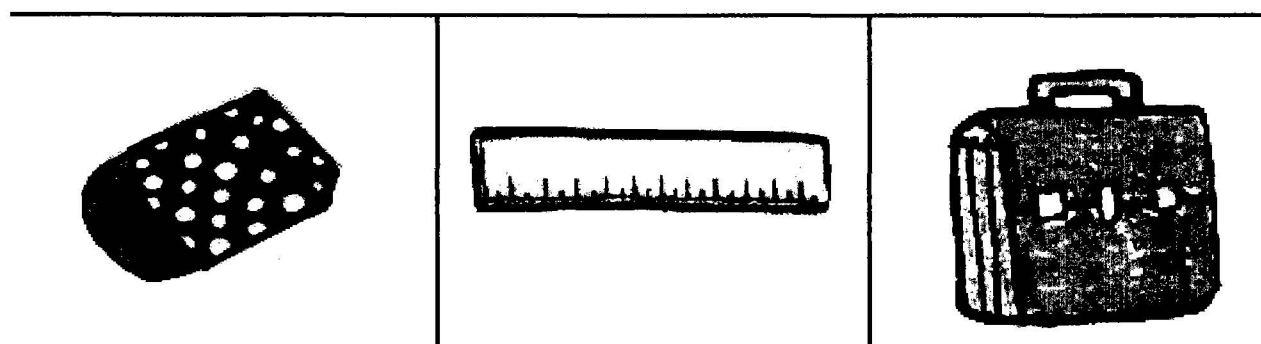
แบบทดสอบข้อที่ 18 “สมุด”

แบบทดสอบข้อที่ 19 “ไม้บรรทัด”

แบบทดสอบข้อที่ 20 “กระเป๋าสตางค์”

แบบบันทึกคะแนนความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทย

ชื่อนักเรียน.....ชั้น.....

โรงเรียน.....

วันที่ทดสอบ.....ชื่อผู้ทดสอบ.....

คะแนนที่ได้.....คะแนน

คำสั่ง ครูทำภาษามือให้เด็ก ชี้ หรือทำภาษามือ จากภาพตัวเลือกแบบทดสอบ 1 ภาพต่อ 1

ข้อ ในแต่ละกลุ่ม จำนวน 20 ข้อ

เด็กชี้ หรือทำภาษามือถูกให้ 1 คะแนน

เด็กชี้ หรือทำภาษามือผิดหรือไม่ทำให้ 0 คะแนน

ข้อที่	ชื่อคำศัพท์	คะแนน	
		ถูก (1)	ผิด (0)
1	สีเขียว		
2	สีแดง		
3	สีเหลือง		
4	สีน้ำเงิน		
5	ไก่		
6	แมว		
7	เสื้อ		
8	กางเกง		
9	กระโปรง		
10	ถุงเท้า		
11	รองเท้า		
12	กล้วย		
13	ส้ม		
14	แตงโม		
15	เงาะ		
16	มะละกอ		
17	ดินสอ		
18	สมุด		
19	ไม้บรรทัด		
20	กระเป๋า		

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	วราภรณ์ บุญสุข
สถานที่เกิด	จังหวัดสุพรรณบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	โรงเรียนศึกษาพิเศษสุพรรณบุรี 75 หมู่ 4 บ้านโพธิ์เขียว ตำบลทับใต้เหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี 72000
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนศึกษาพิเศษสุพรรณบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2538	ค.บ. (วิชาเอกการศึกษาพิเศษ) สถาบันราชภัฏสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2546	กศ.ม.(วิชาเอกการศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร